

T. C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

SİVAS İL ÖZEL İDARESİ
2018 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

Kasım 2019

İÇERİK

SİVAS İL ÖZEL İDARESİ 2018 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	1
SİVAS İL ÖZEL İDARESİ 2018 YILI SAYIŞTAY PERFORMANS DENETİM RAPORU	45

SİVAS İL ÖZEL İDARESİ
2018 YILI
SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM
RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ	1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU	7
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	7
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI	7
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	8
6. DENETİM GÖRÜŞÜ	9
7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	10
8. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER 14	
9. EKLER.....	40

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: 2018 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu	4
Tablo 2: 2018 Yılı Ödenekler Tablosu.....	4
Tablo 3: 2018 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu.....	5
Tablo 4: Köylere Hizmet Götürme Birliklerine Aktarılan Ödenekler Tablosu	24
Tablo 5: Enerji Müsaadesi Alımında Enerji Nakli İçin İdarece Yaptırılan Trafo Kurulumu ve Diğer İşler Yapım Tablosu	32
Tablo 6: Köylere Hizmet Götürme Birliklerine Niteliği Belli Olmayan İşler İçin Aktarılan Ödenekler Tablosu	33

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanakları

1. Sivas İl Özel İdaresinin Mülkiyetinde Bulunan Taşınmazların Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik Hükümlerine Göre Yapılması Gereken Envanter ve Değerleme İşlemlerinin Tamamlanmaması ve İlgili Hesaplara Kaydının Yapılmaması Nedeniyle Mali Tablolarda Taşınmazlarla İlgili Hesapların Doğru Bilgi Sunamaması

B. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. Taşınır Mal Yönetmeliği Kapsamında Yapılması Gereken İş ve İşlemlerin Eksik Yapılması veya Hiç Yapılmaması

2. Nitelikleri İtibariyle Tahakkuku Tahsiline Bağlı Bütçe Geliri Olarak Yapılan Tahsilatların, Gelirlerden Alacaklar Hesabı ile İlişkilendirilmesi

3. 3213 Sayılı Maden Kanunu'na Göre İl Özel İdaresi Tarafından veya Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü Nezdinde Takibi Yapılan Devlet Haklarına İlişkin Özel İdare Paylarının Sadece Tahsil Edilen Kısımlarının Muhasebeleştirilmesi, Tahsil Edilmeyen Kısımlarının ise Tahakkuk ve Takibinin Yapılmaması

4. 492 Sayılı Harçlar Kanunu'na Göre Hazine ve Maliye Bakanlığınca Tahsil Edilip %90'ı İl Özel İdaresine Aktarılması Gereken Hidrolik Kaynaklara Dayalı Elektrik Üretim Lisans Harçlarının Takibinin Yapılmaması

5. Jeotermal Kaynağı Kullanan İşletmelerden Alınan İdare Payının Takip ve Tahsilinin Usulüne Uygun Yapılmaması

6. Köylere Hizmet Götürme Birliklerine, 5355 Sayılı Mahalli İdare Birlikleri Hakkında Kanunu'nun 18'inci Maddesinde ve 5302 Sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'nun 6'ncı Maddesinde ÖngörülmeYen Şekilde Aktarmalar Yapılması

7. Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu ve Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesaplarının Birlikte Kullanılması

8. Enerji Müsaadesi Alınabilmesi İçin Dağıtım Şirketince Yapılması Gereken Ancak Çeşitli Nedenlerle İdare Bütçesinden Karşılana n Dağıtım Tesis Giderlerinin Elektrik Dağıtım Şirketinden Talep Edilmemesi

9. 5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu'nun 18'inci Maddesinin Beşinci Fıkrasında Yer Alan Hüküm Gereği İl Genel Meclisinin Belirleyeceği Esaslara Uygun Olarak Köylere Hizmet Götürme Birliklerinin Sunacağı Yatırım Planı, Yıllık Çalışma Programı ve Uygulama Projelerine Bağlı İşler Yerine Birliklerin İş ve İşlemleri Gibi Genel İfadelerle Köylere Hizmet Götürme Birliklerine Ödenek Aktarılması

10. 4735 Sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun 30'uncu Maddesi Gereğince Yapım İşlerinde Kesin Kabulden İtibaren Yüklenici ve Alt Yükleniciye Getirilen 15 Yıllık Sorumluluk Mükellefiyeti Gözetilmeden İl Özel İdaresi Bütçesinden Bina Bakım Onarımı Yapılması

11. Anahtar Teslim Götürü Bedel İhale Dokümanlarının Çelişkili Hazırlanması Nedeniyle Sözleşmenin Uygulanması Aşamasında İmalat Değişikliklerine Gidilmesi

12. Belli Bir Süreyi Gerektiren Hizmet ve Yapım Kapsamındaki Doğrudan Temin Alımlarında Sözleşme İmzalanması Zorunlu Olmasına Rağmen Sözleşme İmzalanmaması

13. Yapım İşlerinde Kesin Kabul Tarihine Kadar Kesin Teminat Mektubu Tutarının Yarisının Tutulması Zorunluluğuna Uyulmaması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Sivas İl Özel İdaresi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 3'üncü maddesinde yer alan sınıflandırma çerçevesinde, genel yönetim kapsamında yer alan kamu idarelerinden birisi olup, faaliyetlerini 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'nun verdiği yetki ve sorumluluklar çerçevesinde yürütmektedir. Bu itibarla il özel idareleri il halkının mahallî müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurulan, karar organı olan il genel meclisi seçimle oluşturulan, idarî ve malî özerkliğe sahip kamu tüzel kişiliğidir. İl özel idaresinin başı ve tüzel kişiliğinin temsilcisi validir.

5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'nun 6'ncı maddesine göre İl Özel İdaresi, mahallî müşterek nitelikte olmak şartıyla;

a) Gençlik ve spor, sağlık, tarım, sanayi ve ticaret; Belediye sınırları il sınırı olan Büyükşehir Belediyeleri hariç ilin çevre düzeni plânı, bayındırlık ve iskân, toprağın korunması, erozyonun önlenmesi, kültür, sanat, turizm, sosyal hizmet ve yardımlar, yoksullara mikro kredi verilmesi, çocuk yuvaları ve yetiştirme yurtları; ilk ve orta öğretim kurumlarının arsa temini, binalarının yapım, bakım ve onarımı ile diğer ihtiyaçlarının karşılanmasına ilişkin hizmetleri il sınırları içinde,

b) İmar, yol, su, kanalizasyon, katı atık, çevre, acil yardım ve kurtarma; orman köylerinin desteklenmesi, ağaçlandırma, park ve bahçe tesisine ilişkin hizmetleri belediye sınırları dışında,

yapmakla görevli ve yetkilidir.

Ayrıca bakanlıklar ve diğer merkezi idare kuruluşları, kendi görev alanına giren sağlık, eğitim, kültür, turizm, çevre, imar, bayındırlık, iskân, gençlik ve spor gibi hizmetler ile bu kurum ve kuruluşların ildeki tüm yapım, bakım ve onarım işlerini kendi bütçelerinde bu hizmetler için ayrılan ödenekleri il özel idarelerine aktarmak suretiyle gerçekleştirebilir. Bakanlıklar ve merkezi idare kuruluşlarından aktarılan bu tür ödenekler ile gerçekleştirilecek yatırımlar il özel idarelerince tüm il sınırları içerisinde yapılabilmektedir.

10.07.2018 tarih 30474 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 97'nci maddesinde mahalli idareleri ve bunların merkezi idare ile olan alaka ve münasebetlerini düzenlemek Çevre ve Şehircilik

Bakanlığı'nın görevleri arasında sayılmıştır. Bu amaçla İçişleri Bakanlığı bünyesinde bulunan Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü kaldırılarak Çevre ve Şehircilik Bakanlığı teşkilatı bünyesinde Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü kurulmuştur. Söz konusu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 100'üncü maddesinde de; mahalli idarelerin iş ve işlemlerine dair mevzuatla verilen görev ve hizmetleri yapmak yeni kurulan Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğünün görevleri arasında sayılmıştır.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığına yerel yönetimler hakkında verilen yetki ve görevlerin yanında, 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu ile İçişleri Bakanlığına verilen il özel idaresinin teşkilatı ve işleyişi üzerinde düzenleme, izin ve onay verme görev ve yetkileri halen devam etmektedir. Bu itibarla 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu uyarınca, il özel idarelerinin organlarının çalışma usulleri, norm kadrolarının belirlenmesi, üst yönetici olarak vali ve genel sekreterin atanması, idari denetimi, bütçe ve muhasebe sisteminin oluşturulması, borçlanma izni, işletme ve şirket kurulması ile yurtdışı ilişkilerin yürütülmesi konuları da İçişleri Bakanlığının vesayet denetimi altındadır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

İl özel idaresinin organları, il genel meclisi, il encümeni ve validir.

5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'nun "İl Genel Meclisi" başlıklı 9'uncu maddesi gereğince, İl Genel Meclisi İl Özel İdaresinin karar organıdır ve ildeki seçmenler tarafından seçilmiş üyelere oluşur.

İl encümeni ise valinin başkanlığında, genel sekreter ile il genel meclisinin her yıl kendi üyeleri arasından seçeceği üç üye ve valinin her yıl birim amirleri arasından seçeceği iki üyeden oluşan il özel idaresinin icra organıdır.

Vali, il özel idaresinin başı ve tüzel kişiliğinin temsilcisidir. Görev ve yetkileri, 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'nun 30'ncü maddesinde sayılan Vali, il özel idaresi teşkilâtının en üst amiri olarak il özel idaresi teşkilâtını sevk ve idare etmektedir.

Genel sekreter, il özel idaresi hizmetlerini vali adına ve onun emirleri yönünde, mevzuat hükümlerine, il genel meclisi ve il encümeni kararlarına, il özel idaresinin amaç ve politikalarına, stratejik plan ve yıllık çalışma programına göre düzenler ve yürütür.

İl özel idaresi teşkilatı 5302 sayılı Kanun'un verdiği yetki ve sorumluluklar çerçevesinde norm kadro ilke ve standartlarına göre oluşturulur. Bu itibarla Sivas İl Özel

İdaresi memur, sözleşmeli personel ve işçi olarak, teşkilatlandığı merkez ve tüm ilçelerde verdiği hizmetleri;

Memur (657-4/A) olarak; 1 genel sekreter, 2 genel sekreter yardımcısı, 1 iç denetçi, 17 birim müdürü, 12 ilçe özel idare müdürü, 1 mali hizmetler uzmanı, 1 mali hizmetler uzman yardımcısı, 2 uzman, 20 şef, 2 muhasebeci, 24 bilgisayar işletmeni, 24 V.H.K.İ, 1 ayniyat saymanı, 1 ambar memuru, 43 mühendis, 3 mimar, 17 tekniker, 4 teknisyen, 1 şehir plancısı, 2 arkeolog, 2 sanat tarihçisi, 1 kimyager, 1 hemşire, 1 veteriner hekim, 2 sağlık teknikeri, 1 veteriner sağlık teknisyeni, 1 avukat ve 6 hizmetli,

Memur (657-4/A), şahsa bağlı kadroda; 1 personel müdürü ile 1 idari mali işler müdürü,

Sözleşmeli personel (657-4/B) olarak; 2 avukat, 6 mühendis ile 1 mimar,

İşçi (657-4/D) olarak ise; 313 personel ile gerçekleştirilmektedir.

Karar organlarından olan il genel meclisi de 45 üyeden oluşmaktadır.

Sivas İl Özel İdaresi İnsan Kaynakları Birim Müdürlüğünün personel durum tablosuna göre toplam 205 adet memur kadrosu doludur.

İl Özel İdaresi finansman ve ortaklık açısından İller Bankası, tahsisli ödenekler ve mali istatistiklerin takibi açısından Hazine ve Maliye Bakanlığı, tahsil edilen taşınmaz kültür varlıkları katkı payı açısından belediyeler, madenlerin ruhsat, denetim ve gelirleri açısından Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, üst yöneticileri açısından İçişleri Bakanlığı, köylere altyapı yatırımlarının götürülebilmesi açısından Köylere Hizmet Götürme Birlikleri ile bağlantı içerisinde olmakla beraber ilin mahalli ve müşterek ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla Milli Eğitim Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Tarım ve Orman Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Gençlik ve Spor Bakanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı ve İl Belediyesi ile de bağlantı ve ilişki halindedir.

1.3. Mali Yapı

Sivas İl Özel İdaresi, faaliyetlerini 2018 yılı bütçesi ile verilen ödenekler ve ilgili kanunlarla merkezi idareden aktarılan diğer kaynaklarla yürütmektedir.

Bu kapsamda Sivas İl Özel İdaresinin 2018 yılı bütçesiyle 135.000.000,00 TL gelir ve ödenek öngörülmüş olup, 370.347.394,94 TL 2017 yılından devreden ödenek, ek bütçe ile ilave edilen 83.828.348,00 TL tutarındaki ek ödenek ve Merkezi İdare Bütçesinden kullanım amacı belirlenmiş yatırımlar için aktarılan toplam 427.923.419,98 TL ödenek ile birlikte yılı ödenekleri 1.017.099.162,92 TL'ye ulaşmıştır.

Sivas İl Özel İdaresinin sunulan mali tablolarına göre 2018 yılı gelir ve gider durumu aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 1: 2018 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu

Kodu	Gelir Türü	Tahmini (TL)	Gerçekleşen (TL)
01	Vergi Gelirleri	850.001,00	674.367,35
03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	2.500.002,00	6.962.993,81
04	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Diğer Gelirler (Tahsisli)	10,00	427.923.419,98
05	Diğer Gelirler	115.147.987,00	156.790.327,14
06	Sermaye Gelirleri	1.502.000,00	272.929.725,89
-	Borçlanma (Finansman Karşılığı)	15.000.000,00	0,00
	TOPLAM Öz Gelir	119.999.990,00	437.357.414,19
	TOPLAM Genel Gelir	135.000.000,00	865.280.834,17

Tablo 2: 2018 Yılı Ödenekler Tablosu

Bütçe ile Verilen Ödenek (TL)	Önceki Yıllan Devreden Ödenekler (TL)	Merkezi İdareden Aktarılan Ödenekler (TL)	Ek Ödenek (TL)	Bütçe Ödeneği Toplamı (TL)	İptal Edilen Ödenek (TL)	Bütçe Gideri Toplamı (TL)	Sonraki Yıla Devreden Ödenek (TL)
135.000.000,00	370.347.394,94	427.923.419,98	83.828.348	1.017.099.162,92	1.636.209,15	838.308.584,36	177.154.369,41

Merkezi yönetim kapsamındaki idareler tarafından ödenek gönderilmek suretiyle bir takım hizmetlerin il özel idareleri eliyle gerçekleştirilmesi 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'nun 6'ncı maddesine eklenen ek fıkra ile mümkün kılınmıştır. Bu fıkra hükmünce aktarılan ödenekler nedeniyle öngörülen bütçe büyüklüğü ile gerçekleşen bütçe büyüklükleri arasında çok büyük farklılıklar oluşmaktadır. Bütçe hazırlık aşamasında merkezi yönetim

kapsamındaki idarelerden yatırım projeleri karşılığında ne kadar ödenek gönderileceği bilinmediğinden bütçe rakamları gerçekçi olmamaktadır. Aktarma yoluyla gelen nakit gelir ve ödenek kaydedilmek suretiyle bütçeleştirilmektedir. Dolayısıyla il özel idarelerinin yılı bütçeleriyle öngörülen rakamlarla bütçe gerçekleştirmeleri arasında fark bulunmaktadır.

Tablo 3: 2018 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu

Kodu	Gider Türü	Bütçe Tahmini (TL)	Gerçekleşen Gider (TL)
01	Personel Giderleri	17.928.300,00	103.699.532,29
02	Sosyal Güv. Kurumlarına Devlet Prim Gideri	2.451.200,00	20.420.280,50
03	Mal ve Hizmet Alım Gideri	51.517.141,00	46.078.798,36
04	Faiz Giderleri	250.000,00	16.872.084,73
05	Cari Transferler	4.260.474,00	433.724,76
06	Sermaye Giderleri	42.632.897,00	639.846.900,27
07	Sermaye Transferi	9.209.988,00	10.957.263,45
09	Yedek Ödenekler	6.750.000,00	0,00
	TOPLAM	135.000.000,00	838.308.584,36

Bütçe ile ilgili olsun ya da olmasın, kurumun faaliyetlerinden dolayı tahakkuk eden 2018 yılı Faaliyet Gideri 1.063.742.518,26 TL, Faaliyet Geliri 865.280.834,17 TL olup, Faaliyet Gideri Fazlası 198.461.684,09 TL olarak gerçekleşmiştir.

Sivas İl Özel İdaresi, Sivas Buruciye Ticaret Sanayi Turizm A.Ş'nin %100 hissesine, Tarım Kredi Yem Sanayi ve Ticaret A.Ş'nin %0,000026 hissesine, Sivas Demir Çelik A.Ş'nin %0,053 hissesine, Özbelsan A.Ş'nin %0,07 hissesine, Sidaş A.Ş'nin %0,00103 hissesine, sahiptir. Sivas Demirağ Organize Sanayi Bölgesi, Sivas 1.Oraganize Sanayi Bölgesi, Şarkışla Organize Sanayi Bölgesi, Gemerek Organize Sanayi Bölgesi ve Şarkışla Tarıma Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgelerinde ise iştirak payı bulunmaktadır. Ayrıca İl Özel İdaresi Vilayetler Birliği, Kelkit Havzası Kalkınma Birliği, Sıcak Çermik Turizm Altyapı Hizmet Birliği ve Orta Doğu Kalkınma Ajansı üyesidir.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Sivas İl Özel İdaresi mali işlemlerini 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile belirlenmiş muhasebeleştirme ve raporlama kurallarına göre gerçekleştirmektedir.

5018 sayılı Kanun'un 49'uncu maddesinin ilk iki fıkrasında;

“Muhasebe sistemi; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak ve malî raporların düzenlenmesi ile kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak şekilde kurulur ve yürütülür.

Kamu hesapları, kamu idarelerinin gelir, gider ve varlıkları ile malî sonuç doğuran ve öz kaynağın artmasına veya azalmasına neden olan her türlü işlemlerle garantilerin ve yükümlülüklerin belirlenmiş bir düzen içinde hesaplara kaydedilerek, yönetim ve denetim yetkilileriyle kamuoyuna gerekli bilgilerin sağlanması amacıyla tutulur.” denilmektedir.

Söz konusu 49'uncu maddenin son fıkrasında ise muhasebe işlemlerine, hesap planlarına ve işlemlerin muhasebeleştirilmesinde kullanılacak belgelerin şekil ve türlerine ilişkin düzenlemenin mahalli idareler için İçişleri Bakanlığınca yapılacağı hükmü getirilmiştir. Bu kapsamda il özel idarelerince de uygulanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği çıkarılmıştır.

Sivas İl Özel İdaresinde mali işlemlerle ilgili muhasebe kayıtları Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde İçişleri Bakanlığının sunduğu e-İçişleri otomasyon sistemi üzerinden yürütülmekte olup, mali nitelikteki hesap ve işlemleri Mali Hizmetler Müdürlüğüne gerçekleştirilmektedir.

2018 yılı denetimi kapsamında Sivas İl Özel İdaresi tarafından “Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar”ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup, denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri
- Geçici ve kesin mizan
- Bilanço
- Banka mevcudu tespit tutanağı
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı

- Teminat mektupları sayım tutanağı
- Değerli kâğıtlar sayım tutanağı
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu
- Faaliyet sonuçları tablosu

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmış ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları,

Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 11'inci maddesinde, üst yöneticilerin idarelerinin stratejik planlarının ve bütçelerinin kalkınma planına, yıllık programlara, kurumun stratejik plan ve performans hedefleri ile hizmet gereklerine uygun olarak hazırlanması ve uygulanmasından, sorumlulukları altındaki kaynakların etkili, ekonomik ve verimli şekilde elde edilmesi ve kullanımını sağlamaktan, kayıp ve kötüye kullanımının önlenmesinden, malî yönetim ve kontrol sisteminin işleyişinin gözetilmesi, izlenmesi ve kanunlar ile Cumhurbaşkanlığı kararnamesinde belirtilen görev ve sorumlulukların yerine getirilmesinden Bakana; mahallî idarelerde ise meclislerine karşı sorumlu oldukları ve bu sorumluluğun gereklerini harcama yetkilileri, malî hizmetler birimi ve iç denetçiler aracılığıyla yerine getirecekleri belirtilmektedir.

Sivas İl Özel İdaresinin 2018 yılı denetimi çerçevesinde kurum iç kontrol sistemine ilişkin aşağıdaki belirleme ve değerlendirmeler yapılmıştır.

Kurum iç kontrol sisteminin gerektirdiği yasal yükümlülükleri kısmen yerine getirmiştir. İyi bir iç kontrol sisteminin varlığı kuşkusuz sadece yasal gerekliliklerin yerine getirilmesi değil, aynı zamanda yönetim kademesi ve çalışanlarca da bu yükümlülüklerin benimsenmesine bağlıdır. Etik sözleşmelerin imzalanarak personelin dosyalarına konulması da bu alandaki farkındalığın varlığını göstermektedir.

Sivas İl Özel İdaresince Görev, Yetki ve Çalışma Yönergesi hazırlanması, kurumda yürütülen faaliyetler çerçevesinde iş tanımlarının yapılması, iş akış şemalarının çıkartılması, kurumun amaç ve hedeflerini engelleyecek riskleri belirleme ve bu kapsamda “Risk Strateji Belgesi” hazırlanması çalışmalarına başlanması ve bu çalışmaların devam ediyor olması risk yönetimi açısından önemli bir gelişmedir.

Ancak İdarece “İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu” kurulmamıştır. Ayrıca İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planları düzenli olarak güncellenmemekte ve eylemlerin gerçekleşme sonuçları izlenmemektedir.

Kurumda İç Denetim Biriminin kurulmuş olması ise iç kontrollerin işleyişine katkı sağlamaktadır.

Kısmen eksikleri bulunmakla birlikte, İl Özel İdaresince hazırlanan Stratejik Plan ve kurumun faaliyet sonuçlarını ve değerlendirmelerini içeren İdare Faaliyet Raporlarının varlığı performans yönetimi sistemini oluşturan önemli adımlardandır. Kurum, idare bütçesini stratejik plana uygun olarak hazırlamakta, stratejik planda yer alan amaçlar ve bu amaçlara yönelik hedef ve faaliyetlerini, bütçe kaynaklarını gözeterek belirlemektedir. Ancak 2018 yılı Performans Programının hazırlanmaması performans yönetimi açısından önemli bir eksikliklerdir.

Söz konusu tespitler ışığında, kurum daha iyi bir yönetim oluşturma yolunda adım atmasına rağmen. İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu'nun kurulmaması, İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planının düzenli olarak güncellenmemesi, eylemlerin gerçekleşme sonuçlarının izlenmemesi ve 2018 yılı Performans Programının hazırlanmaması, İç Kontrol Sisteminin işlerliği açısından problem oluşturmaktadır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Sivas İl Özel İdaresinin 2018 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün

Dayanakları” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Sivas İl Özel İdaresinin Mülkiyetinde Bulunan Taşınmazların Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik Hükümlerine Göre Yapılması Gereken Envanter ve Değerleme İşlemlerinin Tamamlanmaması ve İlgili Hesaplara Kaydının Yapılmaması Nedeniyle Mali Tablolarda Taşınmazlarla İlgili Hesapların Doğru Bilgi Sunamaması

Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine ait taşınmazların kaydına ve icmal cetvellerinin düzenlenmesine ilişkin usul ve esaslarla ilgili olarak 13.09.2006 tarih ve 2006/10970 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik çıkarılmıştır. 01.01.2006 tarihinden itibaren geçerli olan bu Yönetmelik 02.10.2006 tarih ve 26307 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Ancak 2006 yılından 2014 yılına kadar geçen sürede Yönetmelik’te öngörülen kamu idarelerinin mülkiyetinde bulunan taşınmazların miktar ve cins olarak kayıt altına alınması ile ilgili işlemler tamamlanamamıştır. Ayrıca kayıt altına alınan taşınmazların sadece bir kısmı ilgili varlık hesaplarında kayıt altına alındığından kamu idareleri mali tablolarının taşınmazlar hakkında tam ve doğru bilgi sunması da sağlanamamıştır.

Bu durum nedeniyle Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in bazı maddeleri 03.06.2014 tarih 2014/6455 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile değiştirilmiştir.

Buna göre Yönetmelik'in değişik 5’inci maddesinin birinci fıkrasında; “*taşınmaz kayıt ve kontrol işlemleri, kamu idarelerine ait taşınmazların mevcutlarla birlikte içinde bulunulan yılda çeşitli yollarla edinilenlerin ve elden çıkarılanların miktar ve değer olarak takip edilmesi amacıyla kayıt altına alınmasıdır. Kayıtların belgeye dayanması esastır.*” hükmü getirilmiştir.

Yine söz konusu 5’inci maddeye getirilen ek ikinci fıkrada da kayıt işlemlerinde esas alınacak değerlendirme kriterleri belirlenmiştir. Buna göre tapuda kayıtlı taşınmazlardan maliyeti belirli olanların maliyet bedeli, maliyet bedeli belirlenemeyenlerin rayiç değeri, bu iki değeri belli olmayanlar ile fıkrada sayılan diğer taşınmazların ise iz bedeli üzerinden kayıtlara

alınması gerekmektedir.

Taşınmaz kayıtları bu şekilde yapıldıktan sonra bu kayıtlar muhasebe birimlerine gönderilerek ilgili varlık hesaplarına kaydedilmesi sağlanacaktır. Nitekim Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 187'nci maddesinde maddi duran varlıkların hesaba alınması ile ilgili işlemler ayrıntılı olarak açıklanmıştır.

Kamu idarelerince taşınmazların envanterinin yapılmasına tüm taşınmazların tespiti ile başlanması gerekmektedir. Ancak taşınmazın tapudaki kayıtları ile mevcut kullanım şeklinde farklılıklar olabilmektedir. Örneğin tapuda arsa olarak kayıtlı bir taşınmazın üzerine okul inşa edildiği halde kayıtlara bu durum yansımamış olabilmektedir. Tapu kayıtları ile mevcut kullanım şekillerinin uyumlu hale getirilmesi işlemi cins tashihi olarak nitelendirilmekte olup, bu işlem kamu idarelerinin başvurusu üzerine tapu idarelerince gerçekleştirilmektedir. Ancak burada imar ve iskân izni ile ilgili sorunların yanı sıra ciddi bir harç bedeli ödenmesi durumu ortaya çıkmaktadır. Harç bedeli ödenmesi konusunda kamuya bu kapsamda bir muafiyet sağlanmadığı için de bu zorunluluklar yerine getirilememektedir.

Bu konudaki sorunun çözülebilmesi için Yönetmelik'in "Cins Tashihlerinin Yapılması" başlıklı 10'uncu maddesinin 1'inci fıkrasında aynen "*Kamu idarelerince; mülkiyetlerinde, yönetimlerinde veya kullanımlarında bulunan taşınmazların mevcut kullanım şekli ile tapu kaydının birbirine uygun olmaması durumunda, taşınmazlar mevcut kullanım şekli ile kayıtlara alınır.*" hükmü getirilmiştir. Bu hükümle cins tashihi işlemleri tapu kayıtlarından bağımsız hale getirilmiş ve taşınmazların kamu idarelerince mevcut kullanım şekliyle kaydının yapılarak mali tablolarda gösterilmesine öncelik verilmiştir. Böylece kamu idarelerinin tapu kayıtları bakımından cins tashihi ile ilgili işlemleri daha sonra yapmalarına olanak sağlanmıştır.

Kamu taşınmazlarının kayda alınmasıyla ilgili kriterler bu şekilde olmakla birlikte yönetmelik değişikliğinin yürürlüğe girdiği 19.06.2014 ile tüm işlemlerin yerine getirilmesi için tanınan süre olan 31.12.2016 tarihine kadar olan geçiş sürecinde de idarelere yapılması gereken bazı görevler verilmiştir.

Buna göre söz konusu Yönetmelik'in "Mevcut Taşınmazların Kaydına İlişkin İşlemler" başlıklı Geçici 1'inci maddesi ile mevcut taşınmazların kaydında esas alınacak değerlerle ilgili geçici düzenlemeler yapılmıştır. Yapılan düzenlemede;

"(1) Yönetmeliğin 5'inci maddesinin ikinci fıkrasına göre maliyet bedeli veya rayiç

değerleri üzerinden muhasebe kayıtlarına alınması gereken taşınmazlar bu değerler üzerinden kayıtlara alınıncaya kadar emlak vergi değerleri üzerinden ve aşağıdaki şekilde kayıtlara alınır:

a) Taşınmazların fiili envanteri emlak vergi değerleri üzerinden kayıt ve kontrol işlemleriyle görevli birimlerince, mevcut kullanım şekilleri esas alınarak en geç 30/09/2014 tarihine kadar tamamlanır ve bu Yönetmelik ekinde yer alan formlara ve icmal cetvellerine kaydedilir.

b) Fiili envanteri yapılan taşınmazlara ait bilgiler muhasebe kayıtları yapılmak üzere ilgili muhasebe birimlerine verilir. Muhasebe birimleri, kayıtlı taşınmazları ilgili hesaplardan 01/10/2014 tarihi itibarıyla çıkarır ve aynı tarihte fiili envanter bilgileri üzerinden muhasebe kayıtlarını yapar.

(2)Yönetmeliğin 5'inci maddesine göre yapılması gereken işlemler 31/12/2016 tarihine kadar tamamlanır.” denilmektedir.

Düzenleme ile ilgili ayrıntılı açıklamaya Muhasebat Genel Müdürlüğünün 25.07.2014 ve 16.09.2014 tarihinde yayınlanan "Taşınmaz Envanteri" konulu genel yazılarında yer verilse de birçok kamu idaresi tarafından 01.10.2014 tarihi itibarıyla yapılması gereken işlemler yapılamamıştır.

Sonuçta kamu idarelerince 31.12.2016 tarihine kadar tüm taşınmazların tespiti, mevcut kullanım şekliyle kayda alınması, maliyet, rayiç ya da iz bedellerinin tespiti ile muhasebe birimlerince ilgili varlık hesaplarına kayıt ve güncelleme işlemlerinin tamamlanması gerekmekte iken 17.03.2017 tarih ve 30010 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan 06.02.2017 tarih ve 2017/9854 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile mezkûr Yönetmelik'in geçici 1'inci maddesinin 2'inci fıkrasında yer alan 31.12.2016 ibaresi 31.12.2017 şeklinde değiştirilmiş ve 01.01.2017 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yürürlüğe girmiştir.

Söz konusu madde metni “(2) Yönetmeliğin 5'inci maddesine göre yapılması gereken işlemler 31.12.2017 tarihine kadar tamamlanır.” şeklinde olup, ek süre Yönetmelik'in sadece 5'inci maddesinde yer alan taşınmazların değer tespiti ile ilgili işlemler için verildiğinden taşınmazların mevcut kullanım şekliyle kayda alınması ve varlık hesaplarına kaydedilmesinin tamamlanmış olması gerekmektedir.

Yukarıda açıklanan ve 31.12.2018 tarihinde de halen yürürlükte olan Yönetmelik

hükümleri uyarınca Sivas İl Özel İdaresinde şu hususlar tespit edilmiştir.

Mali Hizmetler Müdürlüğünce muhasebe kayıtlarına toplam 223.727.950,57 TL tutarında taşınmaz kaydı yapıldığı, Emlak ve İstimlak Müdürlüğünce hazırlanan Taşınmaz İcmal Cetvelinde ise toplam 647.061.807,50 TL tutarında taşınmaz kaydının bulunduğu, ancak, Emlak ve İstimlak Müdürlüğü kayıtlarında bulunup Mali Hizmetler Müdürlüğünce muhasebe kayıtlarına alınmayan 536.145.837,79 TL tutarında, Mali Hizmetler Müdürlüğü muhasebe kayıtlarında bulunup Emlak ve İstimlak Müdürlüğü kayıtlarında yer almayan toplam 112.811.980,86 TL tutarında, taşınmazların bulunduğu, diğer yandan, taşınmazlar konusunda fiili durum ile kaydi durumun birbiri ile uyumsuz olduğu, tespit edilmiştir.

Ayrıca İl Milli Eğitim, İl Sağlık, İl Gençlik Hizmetleri ve Spor, İl Kültür ve Turizm Müdürlükleri gibi diğer kurumlar adına inşaatları yapılan ve 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında takip edilen okul, spor salonu, kültür merkezi, sağlık ocağı gibi binaların Sivas İl Özel İdaresi muhasebe kayıtlarına alındığı, tespit edilmiştir. Oysa bu binalara ait inşaatlar tamamlandıktan sonra binaların ilgili İl Müdürlüklerine teslimi yapılmalı, aynı zamanda Sivas İl Özel İdaresi muhasebe hesaplarından fiilen teslimi yapılan binalar düşülmeli, diğer yandan ilgili İl Müdürlüklerinin, fiilen teslim aldıkları binaları muhasebe kayıtlarına almaları konusunda yazı ile bilgilendirilmeleri gerektiği düşünülmektedir.

Bu tespitler ışığında Sivas İl Özel İdaresine ait taşınmazların, 31.12.2018 tarihi itibari ile envanterinin tamamlanmadığı, mevcut kullanım şekli ile ilgili cetvellere kaydının ve ilgili varlık hesaplarında gösterilmesinin sağlanmadığı anlaşılmaktadır. Bu durumda kamu idaresinin 2018 yılı kesin mizan ve bilançosunda yer alan 250 Arazi ve Arsalar Hesabı, 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı, 252 Binalar Hesabı, 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı ve 500 Net Değer Hesabında yer alan tutarlarla ilgili hatalı durum devam etmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Emlak İstimlak Müdürlüğünün emlak kayıtları ile Mali Hizmetler Müdürlüğü muhasebe kayıtları arasındaki fiili durum ve kaydi durum uyumsuzluğunun giderileceği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak Sivas İl Özel İdaresine ait taşınmazların envanterinin henüz tamamlanmadığı, mevcut kullanım şekli ile ilgili cetvellere kaydının ve ilgili varlık hesaplarında gösterilmesinin sağlanmadığı anlaşılmaktadır. Bu durumda kamu idaresinin 2018 yılı mali tablolarında yer alan 250 Arazi ve Arsalar Hesabı, 251 Yeraltı ve Yerüstü

Düzenleri Hesabı, 252 Binalar Hesabı, 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı ve 500 Net Değer Hesabında yer alan tutarlarla ilgili hatalı durum devam etmektedir.

8. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Taşınır Mal Yönetmeliği Kapsamında Yapılması Gereken İş ve İşlemlerin Eksik Yapılması veya Hiç Yapılmaması

Harcama yetkilileri, taşınır kontrol yetkilileri ve taşınır kayıt yetkilileri ile birlikte sorumlu buldukları ambarlarda yapılan fiili ve fiziki denetimlerde, Taşınır Mal Yönetmeliği kapsamında yapılması gereken iş ve işlemlerin eksik yapıldığı veya hiç yapılmadığı tespit edilmiş, yapılan tespitler tutanağa bağlanmış ve tutanakların birer nüshası İdareye işlem yapılmak üzere teslim edilmiştir.

Yapılan fiili ve fiziki denetimler sonucunda, taşınır sayım ve döküm cetvellerine göre;

- Pek çok malzemenin olması gereken miktardan eksik veya fazla olduğu,
- Ambarlarda fiilen bulunan ancak taşınır kayıtlarında yer almayan bazı taşınırların bulunduğu,
- Yol Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü asfalt ambarında agrega ile üretilen asfalt giriş çıkışlarının ambar kayıtlarında takip edilmediği,
- Su ve Kanal Hizmetleri Müdürlüğü ambarlarında yaklaşık 10 ton inşaat demirinin üstü açık ve korumasız bırakılması sonucu korozyona maruz bırakıldığı,
- 07/11/2017 tarih ve E.22993 sayılı İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü Genelgesine aykırı şekilde Makine Kimya Endüstrisi Kurumu Hurda İşletmesi Müdürlüğüne satılarak ekonomiye kazandırılması gereken pek çok hurdanın ilgili Genelge çerçevesinde değerlendirilmeyerek sahada dağınık şekilde tutulduğu,
- Destek Hizmetleri Müdürlüğü ambarında Sivas İl Özel İdaresi bütçesinden Valilik adına alınan malzemelerin hem giriş hem de çıkış kayıtlarının aynı anda yapıldığı, ancak malzemelerin kullanıma verilmeyen kısmının halen ambarda mevcut olduğu; bir kısım taşınırların ise Valilik görevlilerince ambara bırakıldığı, ihtiyaç duyuldukça bu görevliler tarafından teslim alındığı, ancak söz konusu malzemeler için herhangi bir taşınır giriş ve çıkış

kaydı yapılmadığı; ayrıca iş güvenliği kapsamında alınıp giriş ve çıkışı yapılan ancak kullanıma verilmeyen baretlerin bulunduğu,

- Hurdaya ayrılmış eski makine ve malzemelere ait bazı yedek parça ve sarf malzemelerinin Destek Hizmetleri Müdürlüğü ambarında halen muhafaza edildiği, bu malzemeler için ayrıca hurda ambarı açılmadığı veya tutanakla imha yoluna gidilmediği,

tespit edilmiştir.

Yapılan tespitler neticesinde, taşınır giriş işlemlerinin, taşınır çıkış işlemlerinin, sayım ve sayım sonrası yapılacak işlemler ile devir teslim işlemlerinin Taşınır Mal Yönetmeliği'nin ilgili hükümlerine uygun olarak yapılmadığı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; birimlere ait taşınır ambarlarında yapılan fiili sayımlar sonucunda tespit edilen eksikliklerle ilgili gerekli düzeltmelerin yapıldığı ve eksikliklerin giderildiği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak Sivas İl Özel İdaresi birimlerine ait taşınır ambarlarında yapılan fiili ve fiziki denetimlerimiz sırasında tespit edilen eksikliklerin giderildiği ifade edilmiştir. Ancak söz konusu eksikliklerin 2018 yılı bittikten sonra giderilmesi nedeniyle 2018 yılı mali tablolarında taşınır hesapları gerçek durumu yansıtmamaktadır.

BULGU 2: Nitelikleri İtibariyle Tahakkuku Tahsiline Bağlı Bütçe Geliri Olarak Yapılan Tahsilatların, Gelirlerden Alacaklar Hesabı ile İlişkilendirilmesi

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "120 Gelirlerden Alacaklar Hesabının niteliğini düzenleyen-Hesabın Niteliği" başlıklı 86'ncı maddesinde; Gelirlerden Alacaklar Hesabının mevzuatı gereğince tahakkuk ettirilen faaliyet alacakları ile duran varlıklar ana hesap grubu içerisindeki gelirlerden alacaklar hesabında kayıtlı tutarlardan dönem sonunda vadesi bir yılın altına inenler ve bunlardan yapılan tahsilat ve terkinlerin izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir.

Bu hesaba ilişkin işlemlerin düzenlendiği aynı Yönetmelik'in 87'nci maddesinin 1 /a-1 bendinde; "... Nitelikleri itibarıyla tahakkuku tahsiline bağlı bütçe geliri olarak yapılan tahsilatlar, bu hesaba ilişkilendirilmez." denilmektedir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin yukarıya alınan 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı ile ilgili düzenlemelerine göre 2018 yılı içerisinde tahsil edilen ve tahsil

edildiği anda muhasebe kaydı yapılan merkezi idare vergi gelirlerinden alınan paylar, hazine yardımları, maden işletmelerinden alınan paylar, bazı idari para cezaları ve benzeri gelirler ile faiz gelirlerinin, 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı ile ilişkilendirilmesi mümkün değildir.

Ancak Sivas İl Özel İdaresi 2018 yılı hesabı incelendiğinde, 2018 yılı içerisinde tahsil edilen 465.322.319,76 TL tutarındaki merkezi idare vergi gelirlerinden alınan paylar, hazine yardımları, maden işletmelerinden alınan paylar, bazı idari para cezaları ve benzeri gelirler ile mevduat faiz gelirlerinin, aynı muhasebe işlem fişleri üzerinde 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabına hem borç hem de alacak kaydedilerek bu hesapla ilişkilendirildiği, gelirlerinin tahsili aşamasında tahakkukunun yapıldığı, dolayısı ile nitelikleri itibariyle tahakkuku tahsiline bağlı söz konusu gelirlerin, 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı ile ilişkilendirilmesinin Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 87'nci maddesinin 1/ a-1 bendine aykırı olduğu düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; tahakkuku tahsiline bağlı söz konusu gelirlerin 120 Gelirlerden Alacaklar hesabı ile ilişkilendirilmeyeceği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak Nitelikleri itibari ile tahakkuku tahsiline bağlı bütçe geliri olarak yapılan tahsilatların, 120 Gelirlerden Alacaklar hesabı ile ilişkilendirilmemesi gerektiği hususunda idare ile görüş birliğine varılmıştır. Ancak e-içişleri analitik muhasebe programı tarafından söz konusu tahsilatların otomatik olarak 120 Gelirlerden Alacaklar hesabına kaydedilmesi Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine aykırıdır ve 2018 yılı mali tablolarında 120 Gelirlerden Alacaklar hesabı gerçek durumu yansıtmamaktadır.

BULGU 3: 3213 Sayılı Maden Kanunu'na Göre İl Özel İdaresi Tarafından veya Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü Nezdinde Takibi Yapılan Devlet Haklarına İlişkin Özel İdare Paylarının Sadece Tahsil Edilen Kısımlarının Muhasebeleştirilmesi, Tahsil Edilmeyen Kısımlarının ise Tahakkuk ve Takibinin Yapılmaması

3213 sayılı Maden Kanunu'nun "Tanımlar" başlıklı 3'üncü maddesinde Devlet Hakkı "*Maden istihracı ile sağlanacak gelirden devlet payına düşen kısım*" şeklinde tanımlanmıştır. 3213 sayılı Maden Kanunu'nun 16'ncı maddesine göre, aynı Kanun'un 2'nci maddesinde belirtilen I-a grubu madenler (İnşaat ile yol yapımında kullanılan ve tabiatta doğal olarak bulunan kum ve çakıl) için maden alanları il özel idaresince ihale edilerek işletme ruhsatı verilmektedir. I-a Grubu hariç diğer madenler için Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğüne işletme ruhsatı verilmektedir. I-a grubu madenlerden alınacak devlet hakkının

takibi işletme ruhsatını veren il özel idarelerince yapılmaktadır.

I-a Grubu dışındaki madenler ile ilgili olarak Maden Kanunu'nun 29'uncu maddesine göre Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğüne, ruhsat verdiği madenlerle ilgili olarak ruhsat sahiplerince her yıl Nisan ayının sonuna kadar işletme faaliyet raporlarının verilmesi, işletme faaliyet raporlarındaki hasıllara göre de söz konusu 14'üncü maddede saptanan oranlara göre bulunacak "Devlet Hakkı"nın her yıl Haziran ayı sonuna kadar ruhsat sahipleri tarafından yatırılması gerekmektedir.

Yine aynı Kanun'un 14'üncü maddesine 10.06.2010 tarih ve 5995 sayılı Kanunla getirilen ek fıkrada; "*Ruhsat sahibi tarafından yatırılan Devlet hakkının % 25'i il özel idare payı olarak ruhsatın bulunduğu ilin özel idaresine, % 25'i ruhsatın bulunduğu bölgeyle sınırlı olarak altyapı yatırımlarında kullanılmak üzere, doğrudan ilgili ilçe veya ilçelerin Köylere Hizmet Götürme Birlikleri hesabına, % 50'si de Hazine hesabına yatırılır.*" denilerek madenlerden sağlanacak "Devlet Hakkı"nın kamu gelirleri olarak nasıl pay edileceği açıklanmıştır.

Bu açıklamalardan hareketle il sınırları içerisinde faaliyet gösteren I-a grubu dışındaki maden işletmelerinin hasıllarından hesaplanacak devlet hakkı üzerinden il özel idaresi payı olarak tahsil edilmesi gereken tutarların Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğüne bilgisinde olduğu, dolayısıyla il özel idaresi payı olarak tahsil ve takibi yapılması gereken maden gelirlerine ilişkin bilginin Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğünden temin edilerek idarece takibinin yapılması gerektiği açıktır.

Sivas İl Özel İdaresi Ruhsat Denetim Müdürlüğüne, I-a grubu madenlerden alınacak devlet haklarının takibinin ise I-a grubu maden işletmelerinden alınan işletme faaliyet raporları vasıtası ile yapıldığı tespit edilmiştir.

Ancak, I-a grubu madenlerden alınması gereken devlet haklarına ilişkin, Ruhsat Denetim Müdürlüğüne her hangi bir tahakkuk işlemi yapılmadığı ve tahakkuklara ilişkin bilgilerin Mali Hizmetler Müdürlüğüne bildirilmediği görülmüştür. Bu nedenle tahakkuk işlemleri yapılmayan ve süresinde ödenmeyen devlet haklarına ilişkin muhasebe kayıtlarında her hangi bir bilgiye ulaşılamamış, madenlere ilişkin ruhsat yenilenene kadar da herhangi bir takibat işlemine rastlanılmamıştır. Muhasebe kayıtlarına ve mali tablolara sadece firmalarca yatırılan devlet hakları yansıtılmıştır.

2018 yılına ait I-a grubu dışındaki madenlerden alınacak devlet haklarına ilişkin Enerji

ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğünden tahakkuk listesi istenmiştir. I-a grubu dışındaki maden işletmelerinin hasılatlarından hesaplanacak devlet hakkı üzerinden il özel idaresi payı olarak tahsil edilmesi gereken tutarların Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğünün bilgisinde olması nedeniyle I-a grubu dışındaki madenler için de muhasebe kayıtlarına ve mali tablolara sadece firmalarca yatırılan devlet hakları yansıtılmıştır.

Dolayısıyla il sınırları içerisinde faaliyet gösteren I-a grubu ve I-a grubu dışındaki maden işletmelerinin hasılatlarından hesaplanacak devlet hakkı paylarına ilişkin tahakkuk ve takip işlemlerinin usulüne uygun yapılmaması nedeniyle Sivas İl Özel İdaresinin devlet hakkı payı alacağından takip edilmesi gereken tutarların muhasebe kayıtlarından tespit edilemediği, mali tablolarda madenlere ilişkin devlet hakkı paylarına ait bilgilerin doğruyu yansıtmadığı ve bu payların ilgili yılı içerisinde takibinin yapılması gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; payların yılı içerisinde takibinin yapılacağı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak İl sınırları içerisinde faaliyet gösteren I-a grubu ve I-a grubu dışındaki maden işletmelerinin hasılatlarından hesaplanacak devlet hakkı paylarına ilişkin tahakkuk ve takip işlemlerinin usulüne uygun yapılmaması nedeniyle Sivas İl Özel İdaresinin devlet hakkı payı alacağından takip edilmesi gereken tutarların muhasebe kayıtlarından tespit edilemediği, mali tablolarda madenlere ilişkin devlet hakkı paylarına ait bilgilerin doğruyu yansıtmadığı ve bu payların ilgili yılı içerisinde takibinin yapılması gerektiği hususunda idare ile görüş birliğine varılmıştır. Ancak söz konusu paylara ilişkin tutarlar 2018 yılı mali tablolarında yer almamakta ve hata devam etmektedir.

Kamu idaresinin 3213 Sayılı Maden Kanunu'na göre hesaplanan devlet hakkı ve özel idare paylarının Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü nezdinde takibinin sağlanacağını beyan etmesi nedeniyle bulgu konusu tespitinin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 4: 492 Sayılı Harçlar Kanunu'na Göre Hazine ve Maliye Bakanlığınca Tahsil Edilip %90'ı İl Özel İdaresine Aktarılması Gereken Hidrolik Kaynaklara Dayalı Elektrik Üretim Lisans Harçlarının Takibinin Yapılmaması

Harçlar Kanunu'na ait (8) Sayılı Tarifenin "Elektrik Üretimi Lisans Harçları" başlıklı (XV)'inci fıkrasında "*1-Hidrolik Kaynaklara Dayalı Elektrik Üretim Lisansı (Her Yıl İçin): Elektrik Piyasası Kanunu kapsamında, özelleştirme bedeli, lisans ihale bedeli ve su kullanım*

bedeli ödemeksizin hidrolik kaynaklara dayalı elektrik üretim faaliyetinde bulunanların (Kamu Kuruluşları hariç) bu faaliyetlerden elde ettikleri bir önceki yıl gayrisafi iş hasılatı üzerinden Binde 15 (Üreticilerin kendi ihtiyaçları için kullandıkları elektriğin bedeli gayrisafi iş hasılatına dâhil edilmez.)” denilmek suretiyle üreticilerden binde 15 oranında elektrik üretimi lisans harcı tahsil edileceği belirtilmiştir.

Yine Harçlar Kanunu’nun “Ödeme Zamanı” başlıklı 113’üncü maddesinin 2’nci fıkrasında “(Ek fıkra: 3/4/2013-6456/16 md.) ..... Genel bütçe geliri olarak kaydedilen elektrik üretimi lisans harçlarından hidrolik kaynaklara dayalı elektrik üretim lisans harçlarının %90’ı, haziran ayının sonuna kadar, hidrolik kaynaklara dayalı elektrik üretimi yapan tesisin bulunduğu yerin il özel idaresine, il özel idaresi bulunmayan yerlerde büyükşehir belediyesine aktarılır. Hesaplanarak aktarılan bu tutarlar, 2/7/2008 tarihli ve 5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanuna göre belediyelere ve il özel idarelerine ayrılacak payların hesabında matraha dâhil edilmez.” hükümleri yer almaktadır.

Ancak Sivas İl Özel İdaresi 2018 yılı hesabının incelenmesi sırasında Hazine ve Maliye Bakanlığınca Sivas İl Özel İdaresi banka hesaplarına lisans harcı olarak aktarılan tutarlardan ne kadarının hangi elektrik üretim tesisine ait harç bedeli veya ne kadarının söz konusu harçlara ait gecikme cezası olduğuna ilişkin herhangi bir ayrıntıya yer verilmediği ve İdarece de aktarılan toplam tutar üzerinden tek bir gelir kaydı yapıldığı, tespit edilmiştir.

Harçlar Kanunu’na göre Sivas il sınırları içerisinde faaliyet gösteren Elektrik Piyasası Kanunu kapsamında, özelleştirme bedeli, lisans ihale bedeli ve su kullanım bedeli ödemeksizin hidrolik kaynaklara dayalı elektrik üretim faaliyetinde bulunan işletmelerden tahsil edilip Hazine ve Maliye Bakanlığınca genel bütçe geliri olarak kaydedilen elektrik üretimi lisans harçlarına ait verilerin Hazine ve Maliye Bakanlığı bilgisinde olması nedeniyle, bu Bakanlıkça il özel idaresi payı olarak banka hesaplarına aktarılan tutarlardan ne kadarının hangi elektrik üretim tesisine ait harç bedeli veya ne kadarının söz konusu harçlara ait gecikme cezası olduğuna ilişkin bilgilerin Ruhsat Denetim Müdürlüğünce Hazine ve Maliye Bakanlığından resmi yazı ile temin edilerek ve Ruhsat Denetim Müdürlüğünde kayıtlı bulunan işletmeler ve ruhsat bilgileri ile de kontrolü sağlanarak muhasebe kaydının yapılması gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; bulgunun gereğinin yerine getirileceği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi, 492 sayılı Harçlar Kanunu'na göre Hazine ve Maliye Bakanlığınca tahsil edilip %90'ı İl Özel İdaresine aktarılması gereken hidrolik kaynaklara dayalı elektrik üretim lisans harçlarının takibinin yapılacağını bildirmekle birlikte bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 5: Jeotermal Kaynağı Kullanan İşletmelerden Alınan İdare Payının Takip ve Tahsilinin Usulüne Uygun Yapılmaması

Sivas İl Özel İdaresi tarafından jeotermal kaynağı kullanan işletmelerden ilgili mevzuat hükümlerine göre idare payının tahsil edilmesi gerekmektedir.

5686 sayılı Jeotermal Kaynaklar ve Doğal Mineralli Sular Kanunu'nun 1'inci maddesinde, kanunun amacının jeotermal ve doğal mineralli su kaynaklarının etkin bir şekilde aranması, araştırılması, geliştirilmesi, üretilmesi, korunması, bu kaynaklar üzerinde hak sahibi olunması ve hakların devredilmesi, çevre ile uyumlu olarak ekonomik şekilde değerlendirilmesi olduğu; 10'uncu maddesinde akışkanın doğrudan ve/veya dolaylı kullanıldığı tesislerin gayrisafi hasılatının %1'i tutarında idare payının, her yıl Haziran ayı sonuna kadar İdareye ödeneceği; idarece tahsil edilen tutarın beşte biri, idare tarafından, kaynağın bulunduğu belediye veya köy tüzel kişiliğine bir ay içerisinde ödeneceği; 3'üncü maddede ise gayrisafi hasılatın "*İşletmenin toplam yıllık cirosu olup, işletmelere ait tahakkuk eden her türlü mal ve hizmet satış bedelleri, faizler ile yapılan kiralamaların dâhil olduğu miktarı,*" şeklinde tanımlandığı görülmektedir.

Bununla beraber bazı termal otel işletmecilerinin termal sağlık merkezi cirosu dışında otelin veya tesisin düğün, kongre, sporcu etkinlikleri gibi ilave gelirlerinin de bulunduğu dolayısıyla 'gayrisafi hasılat' konusunda tereddüt olduğundan bahisle yüzde 1'lik idare payının otel ve işletmenin gayrisafi hasılatından değil, sadece termal sağlık merkezi hasılatından alınması gerektiğinden bahisle konuyu Anayasa Mahkemesi'ne götürmeleri üzerine AYM şu şekilde karar vermiştir;

"Kullanılan akışkan miktarı ile elde edilen hâsılat arasında doğru bir orantının bulunduğu ve istisnai durumlar dışında işletmenin büyüklüğüne paralel olarak kullanılan akışkan miktarı arttıkça, gayrisafi hâsılatın da aynı oranda artacağı tabiidir. İstisnaen, bazı işletmelerce kullanılan akışkan miktarı az olmasına rağmen, uygulanan satış ve pazarlama politikasına bağlı olarak elde edilen hâsılatın diğer işletmelere nazaran fazla olması mümkündür. Ancak bu durumda dahi, elde edilen hâsılatın fazla olmasının, kullanılan akışkan

miktarından tamamen bağımsız olduğu düşünülemez. İşletmenin elde ettiği hâsılâtın bütününde, akışkan kullanımının oluşturduğu ticari avantajın etkisinin bulunduğu göz ardı edilmemelidir. Kaldı ki, itiraz konusu kuralda, idare payı matrahının tespitinde, akışkanın fiilen kullanıldığı tesiste elde edilen hâsılâtın esas alınması öngörülmuş olup mükellefin diğer işletmelerinde elde edilen hâsılâtın dikkate alınması söz konusu değildir. Bu durumda, idare payının, faaliyetin sonucunda elde edilen hâsılât üzerinden alınmasının öngörülmesinde, sosyal devlet ve vergilendirmede eşitlik ve adalet ilkelerine aykırı bir yön bulunmamaktadır.”

demek suretiyle akışkanın kullanılması nedeniyle gerçekleştirilen doğrudan ve/veya dolaylı faaliyet sonucunda elde edilen hasılat üzerinden idare payının alınması gerektiğine karar vermiştir.

Bu durumda örneğin bir termal otelin sadece kaplıca merkezi gayrisafi hasılatı (cirosu) üzerinden değil, tüm gayrisafi hasılatı üzerinden idare payı alınması gerekir. Anayasa Mahkemesi'nin kararında da vurgulandığı gibi değişik pazarlama politikaları ve satış teknikleriyle akışkanın dolaylı veya dolaysız kullanımı yoluyla elde edilen hasılat üzerinden idare payı alınması gerektiği açıktır. Termal otelcilik faaliyeti yürütülmesi yoluyla gelir elde eden firmaların ayrıntılı gelir tablosu ile bilançoların doğrudan vergi idaresi ile yazışmak suretiyle elde edilmesi ve 5686 sayılı Kanun gereğince idare payının tahakkuk ettirilmesi ve idarece tahsil edilecek tutarın beşte birinin, kaynağın bulunduğu belediye veya köy tüzel kişiliğine bir ay içerisinde ödenmesi gereklidir. Sonuç olarak ilgili Anayasa Mahkemesinin kararına uygun şekilde elde edilen hasılat üzerinden de %1 idare payı alınması gerektiği değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; hasılat üzerinden pay alınmasının sağlanacağı belirtilmektedir.

Sonuç olarak İl Özel İdaresi tarafından jeotermal kaynağı kullanan işletmelerden ilgili mevzuat hükümlerine göre idare payının tahsil edilmesi gerektiği hususunda idare ile görüş birliğine varılmıştır. Ancak söz konusu paylara ilişkin tutarlar 2018 yılı mali tablolarında yer almamakta ve hata devam etmektedir.

Kamu idaresinin, Jeotermal kaynağı kullanan işletmelerin elde ettikleri hasılat üzerinden alınan idare payının tahsili hususuna gereken özenin gösterileceğini beyan etmesi nedeniyle bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 6: Köylere Hizmet Götürme Birliklerine, 5355 Sayılı Mahalli İdare Birlikleri Hakkında Kanunu'nun 18'inci Maddesinde ve 5302 Sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'nun 6'ncı Maddesinde ÖngörülmeYen Şekilde Aktarmalar Yapılması

5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu'nun, "Köylere hizmet götürme birlikleri" başlıklı 18'inci maddesinin 5793 sayılı Kanun'un 44'üncü maddesi ile değişik üçüncü fıkrasında;

"Bakanlıklar ve diğer merkezi idare kuruluşları ile il özel idareleri; köye yönelik hizmetlere ilişkin yapım, bakım ve onarım işleri, bölünmüş yol, elektrifikasyon, köy yolu, içme suyu, sulama suyu ve kanalizasyon yatırımlarını, kendi bütçelerinde bu hizmetler için ayrılan ödenekleri köylere hizmet götürme birliklerine aktarmak suretiyle gerçekleştirebilirler. Aktarma işlemi merkezi idare kuruluşlarında ilgili bakanın, il özel idarelerinde valinin onayıyla yapılır ve bu ödenekler tahsis amacı dışında kullanılamaz. Bu takdirde iş, birliğin tabi olduğu usul ve esaslara göre sonuçlandırılır. Köylere hizmet götürme birlikleri de bütçe imkânları ölçüsünde bu yatırımlara kendi bütçelerinden ödenek aktarabilirler. Bakanlıklar ve diğer merkezi idare kuruluşları ile il özel idareleri tarafından aktarılacak ödeneklerle gerçekleştirilecek yatırımlar, birliğin hizmet ve görev alanı sınırlamasına tabi olmaksızın yapılabilir."

denilmek suretiyle söz konusu birliklere yapılacak aktarmalarla ilgili esaslara dair bir düzenleme yapılmıştır.

Bu hükümden hareketle birliklere bu nitelikte kaynak aktarımı yapılabilmesi için gereken şartlar şöyledir:

1- Köye yönelik hizmetlere ilişkin olarak sayılan yapım, bakım ve onarım işleri, bölünmüş yol, elektrifikasyon, köy yolu, içme suyu, kullanma suyu ve kanalizasyon yatırımları için aktarma yapılabilecektir.

2- Merkezi İdare Kuruluşları ve İl Özel İdareleri bu hizmetler için kendi bütçelerinde ödenek ayırmış olacaktırdır.

3- Bu aktarmalar merkezi idare kuruluşlarında ilgili bakan, İl özel idarelerinde valinin onayıyla yapılacaktır.

4-Bu ödenekler tahsis amacı dışında kullanılamayacaklardır.

Ancak yapılan denetimlerde köye yönelik olmayan hizmetlerle ilgili yatırımlar için de aktarmalar yapıldığı belirlenmiştir.

Kanun koyucunun amaçları bu şekilde düzenlenmekle birlikte bakanlıklar ve merkezi idare kuruluşlarınca il özel idaresine aktarılan ödeneklerin tekrar Köylere Hizmet Götürme Birliklerine aktarıldığı da gözlemlenmiştir.

5302 sayılı Kanunun 6'ncı maddesinde;

“(Ek fıkra: 3/7/2005-5393/85 md.; Değişik ikinci fıkra: 24/7/2008-5793/42 md.) Bakanlıklar ve diğer merkezi idare kuruluşları; yapım, bakım ve onarım işleri, devlet ve il yolları, içme suyu, sulama suyu, kanalizasyon, enerji nakil hattı, sağlık, eğitim, kültür, turizm, çevre, imar, bayındırlık, iskân, gençlik ve spor gibi hizmetlere ilişkin yatırımlar ile bakanlıklar ve diğer merkezi idare kuruluşlarının görev alanına giren diğer yatırımları, kendi bütçelerinde bu hizmetler için ayrılan ödenekleri il özel idarelerine aktarmak suretiyle gerçekleştirebilir. Aktarma işlemi ilgili bakanın onayıyla yapılır ve bu ödenekler tahsis amacı dışında kullanılamaz. İş, il özel idaresinin tabi olduğu usul ve esaslara göre sonuçlandırılır. İl özel idareleri de bütçe imkânları ölçüsünde bu yatırımlara kendi bütçesinden ödenek aktarabilir. Bu fıkraya göre, bakanlıklar ve diğer merkezi idare kuruluşları tarafından aktarılacak ödenekler ile gerçekleştirilecek yatırımlar, birinci fıkrada öngörülen görev alanı sınırlamasına tabi olmaksızın bütün il sınırları içinde yapılabilir.” hükmü yer almaktadır.

Bu hüküm gereğince merkezi idare kuruluşları tarafından il özel idarelerine aktarılan ödeneklerin ikinci kez de il özel idarelerince Köylere Hizmet Götürme Birliklerine aktarılmasını bu kapsamda kabul etmek mümkün değildir. Çünkü merkezi idare kuruluşlarının 6'ncı madde kapsamında yapacakları kaynak aktarımı, bizzat bu kuruluşların köye yönelik hizmetlerden olma şartı da bulunmayan her türlü yatırımlarına ait ödeneklerin aktarılmasını mümkün kılmaktadır. Oysa 5355 sayılı Kanun'un 18'inci maddesi kapsamında sayılan işlerle ilgili olarak yapılacak ödenek aktarımlarının il özel idaresi aracılığı olmadan ve doğrudan doğruya birliğin kendisine yapılması gerekmektedir

Ayrıca Sivas İl Özel İdaresince Köylere Hizmet Götürme Birliklerine aktarılan kaynaklarla yapılan işlerin ihaleleri Köylere Hizmet Götürme Birlikleri tarafından yapılmasına rağmen kontrollük hizmetleri Sivas İl Özel İdaresinin ilgili Müdürlükleri tarafından yapılmaktadır. Dolayısı ile aşağıdaki tabloda örnekleri gösterilen aktarmalar sonucunda yapılan harcamaların, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 4735 sayılı Kamu İhale

Sözleşmeleri Kanunu ve 6085 sayılı Sayıştay Kanunu kapsamında çıkarıldığı düşünülmektedir.

Tablo 4: Köylere Hizmet Götürme Birliklerine Aktarılan Ödenekler Tablosu

Sıra No	İşin Adı	Sözleşme Bedeli	İhale Makamı	Kontrollük Hizmetlerini Yapan	Aktarılan Ödenek
1	İl Özel İdare Ek Bina Yemekhane Onarım İşi	233.000,00	Merkez KHGB	Plan, Proje ve Yatırım İnşaat Müdürlüğü	274.940,00
2	Sivas İl Özel İdaresi Lojmanı Onarım İşi	90.906,81	Merkez KHGB	Plan, Proje ve Yatırım İnşaat Müdürlüğü	105.700,64
3	Sivas İl Özel İdaresi Lojmanı ve Altyapı Onarım İşi	24.769,16	Merkez KHGB	Plan, Proje ve Yatırım İnşaat Müdürlüğü	29.227,61
4	İl Özel İdare Misafırhane Mutfak, WC, Engelli Rampası ve Ana Bina İhata Duvarı Onarım İşi	50.607,10	Merkez KHGB	Plan, Proje ve Yatırım İnşaat Müdürlüğü	59.716,38
5	Sivas Merkez Yükseköğrenim Öğrenci Yurdu Yapım İşi	178.900.358,00	Merkez KHGB	Plan, Proje ve Yatırım İnşaat Müdürlüğü	186.550.106,42
6	Atatürk Kongre Müzesi Teşhir Tanzim işi	7.095.000,00	Merkez KHGB	Plan, Proje ve Yatırım İnşaat Müdürlüğü	4.095.308,00
7	Sivas Merkez 24 Derslikli Lütüf Abay Ortaokulu Yapım İşi	5.374.115,54	Merkez KHGB	Plan, Proje ve Yatırım İnşaat Müdürlüğü	1.244.813,42
9	Sivas Merkez Şemsi Sivasi 24 Derslikli İmam Hatip Ortaokul Yapım İşi	6.091.000,00	Merkez KHGB	Plan, Proje ve Yatırım İnşaat Müdürlüğü	7.130.619,30
10	Köy yolları Yapım, Bakım, Onarım, Karla Mücadele, Atölye Hizmetleri ve Temizlik İşleri Hizmet Alımı İşi	9.800.000,00	Merkez KHGB	Makine İkmal ve Onarım Müdürlüğü	3.718.636,20
11	Sivas Merkez 24 Derslikli Tuzlu göl Ortaokulu Yapım İşi	8.346.000,00	Merkez KHGB	Plan, Proje ve Yatırım İnşaat Müdürlüğü	3.341.899,25

12	Sivas Merkez Şemsi Sivas-i Ortaokul Spor Salonu Yapım İşi	5.384.000,00	Merkez KHGB	Plan, Proje ve Yatırım İnşaat Müdürlüğü	3.590.376,50
13	Sivas Merkez 24 Derslikli Selçuk Ortaokulu Yapım İşi	5.430.000,00	Merkez KHGB	Plan, Proje ve Yatırım İnşaat Müdürlüğü	314.407,05
14	Sivas Merkez Spor Salonu Yapım İşi	4.997.000,00	Merkez KHGB	Plan, Proje ve Yatırım İnşaat Müdürlüğü	1.010.525,94
15	Sivas Merkez 12 Derslikli Atatürk İlkokulu Yapım İşi	4.258.000,00	Merkez KHGB	Plan, Proje ve Yatırım İnşaat Müdürlüğü	1.569.106,66
16	Sivas Öğretmen Evi (ASO) Onarım İşi	436.000,00	Merkez KHGB	Plan, Proje ve Yatırım İnşaat Müdürlüğü	275.559,46
17	Yıldızdağı Kayak Tesislerinin İşletilmesi ve Bakım Onarım İşi	1.575.000,00	Merkez KHGB	Plan, Proje ve Yatırım İnşaat Müdürlüğü	452.683,88
18	Sivas Kent Meydanı ve Tarihi Binaları Aydınlatma Tasarımı ve Projelendirilmesi Hizmet Alım İşi	550.000,00	Merkez KHGB	Plan, Proje ve Yatırım İnşaat Müdürlüğü	0,00
19	Hüma Hatun Sokak Dükânlarının Restorasyon İşi	1.001.820,00	Divriği KHGB	Röleve ve Anıtlar Müdürlüğü	629.760,70
20	Doğanşar İlçesi 100 Kişilik Pansiyon Yapım İşi	3.958.000,00	Doğanşar KHGB	Sivas Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü	3.302.630,33
21	Gölova Ortaokulu 50 Kişilik Pansiyon Yapım İşi	3.373.000,00	Gölova KHGB	Sivas İl Özel İdaresi	620.786,42
22	Gölova Öğretmenevi Yapım İşi	2.544.000,00	Gölova KHGB	Sivas Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü	1.974.780,06
23	Sivas İli Gürün İlçesi 24 Derslikli Anadolu Lisesi İkmal İnşaatı Yapım İşi	1.140.000,00	Gürün KHGB	Sivas Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü	121.268,62

24	İmranlı YİBO Pansiyon Bakım Onarım İşi	475.000,00	İmranlı KHGB	Sivas İl Özel İdaresi	530.214,64
26	Sivas İli Koyulhisar İlçesi 50 yataklı Öğretmen Evi Yapımı İşi	4.350.000,00	Koyulhisar KHGB	Sivas Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü	1.204.075,18
27	Suşehri Ortaokulu 100 Kişilik Pansiyon İnşaatı Yapımı (Öğt evi)	9.500.000,00	Suşehri KHGB	Sivas Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü	1.604.539,87
28	Cumhuriyet Ortaokulu Onarım İşi	478.000,00	Suşehri KHGB	Sivas Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü	355.840,16
29	Sivas İli Şarkışla İlçesi İmam Hatip Lisesi Uygulama Alanı Cami Yapım İşi	5.227.400,00	Şarkışla KHGB	Sivas Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü	10.600.565,68
30	Ulaş Çok Programlı Anadolu Lisesi Onarım İşi	168.904,08 ₺	Ulaş KHGB	Sivas İl Özel İdaresi	198.968,09
31	24 Derslikli Gazi İlköğretim Okulu Yapım İşi	10.500.000,00	Zara KHGB	Sivas İl Özel İdaresi	9.170.463,45
32	Öğretmenevi Yapım İşi	7.500.000,00	Zara KHGB	Sivas İl Özel İdaresi	3.641.021,30
35	8 Derslikli İmamhatip Ortaokulu Onarım İşi	3.350.000,00	Zara KHGB	Sivas İl Özel İdaresi	3.059.085,05
Not: Tabloda yer alan aktarmalar örnek niteliğinde olup, Köylere Hizmet Götürme Birliklerine bu nitelikte yapılan aktarmaların tamamını içermemektedir.					

Kamu idaresi cevabında; madde hükmünün yerine getirileceği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi, Köylere Hizmet Götürme Birliklerine ödenek aktarılırken bulguda belirtilen hususlara dikkat edileceğini bildirmekte birlikte bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 7: Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu ve Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesaplarının Birlikte Kullanılması

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 59 Dönem faaliyet sonuçları hesap grubunu açıklayan 360'ıncı maddesinde;

“(1) Bu hesap grubu, dönem olumlu veya olumsuz faaliyet sonucunun izlenmesi için kullanılır.

(2) Dönem faaliyet sonuçları sonucun olumlu veya olumsuz olmasına göre bu grup içinde açılacak aşağıdaki hesaplardan oluşur.

590 Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabı

591 Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabı (-)”

denilerek dönem sonunda faaliyet sonuçlarının olumlu veya olumsuz olabileceğine, niteliğine göre de faaliyet sonucunun ilgili hesaba kaydedileceğine açıklık getirilmiştir.

Ancak Sivas İl Özel İdaresi 2018 yılı Bilançosu incelendiğinde, kurumun birimleri arasında yer alan İlçe Özel İdare Müdürlüklerinde gerçekleşen olumsuz faaliyet sonucu ile İl Özel İdaresinde gerçekleşen olumlu faaliyet sonucunun karşılıklı mahsubu gerçekleştirilmeden hem 590 Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabı hem de 591 Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabı ile bilançoya yansıtıldığı görülmüştür. Bir idarenin faaliyetlerinden kaynaklanan sonucun aynı anda hem olumlu hem de olumsuz olarak gerçekleşmesi mümkün olamayacağından, Sivas İl Özel İdaresi 2018 yılı Bilançosunda 590 Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabı ve 591 Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabının bir arada gösterilmesinin yukarıda yer verilen Yönetmelik hükümlerine aykırı olduğu düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; özetle 590 Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabı ve 591 Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabı ile ilgili kayıtların e-içişleri muhasebe modülü kullanımından kaynaklandığı belirtilmiştir.

Sonuç olarak 590 Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu ve 591 Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesaplarının bilançoda birlikte yer almaması gerektiği ve e-içişleri sistemi hatası olduğu hususunda idare ile görüş birliğine varılmıştır. Ancak e-içişleri sisteminin olumlu ve olumsuz faaliyet sonuçlarını bilançoda bir arada göstermesi Mahalli İdareler Bütçe ve

Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine aykırıdır ve 2018 yılı mali tablolarında 590 Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabı ile 591 Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabı gerçek durumu yansıtmamaktadır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 49'uncu ve 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'nun 48'inci maddeleri uyarınca mahalli idarelerde hesap ve kayıt düzeninde saydamlık, hesap verilebilirlik ve tekdüzenin sağlanması, işlemlerin kayıt dışında kalmasının önlenmesi, faaliyetlerinin gerçek mahiyetlerine uygun olarak sağlıklı ve güvenilir bir biçimde muhasebeleştirilmesi; mali tablolarının zamanında, doğru, muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş bütçe ve muhasebe ilkeleri çerçevesinde hazırlanmasına temel olacak şekilde çıkarılması amacıyla Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği İçişleri Bakanlığınca çıkarılmıştır. Bu yönetmelik kapsamında yapılacak işlem ve kayıtlar bilgi teknolojilerinden yararlanarak hazırlanan programlar ile yapılmaktadır. İl özel idarelerinin kullanması amacıyla İçişleri Bakanlığı tarafından hazırlanan e-içişleri sistemi Bütçe ve Muhasebe Modülü ile kayıt ve işlemler yapılmaktadır. Ancak sistem devreye girdiği 2009 yılından bu yana ihtiyaçları karşılayacak ölçüde geliştirilememiştir.

Bulgu konusu hususla birlikte raporun diğer maddelerinde yer alan mali tablolarla ilgili hataların bu sistemden kaynaklandığı idarelerce belirtilmekle birlikte sorun aktarma ve giderme konusunda il özel idarelerinin vesayet kuruluşu olan İçişleri Bakanlığınca yeteri kadar dikkate alınmadığı anlaşılmaktadır. İl özel idarelerinin herhangi bir tasarruf yetkisi bulunmaması göz önüne alındığında, bu sistem hatalarının söz konusu bakanlıkça düzeltilmesi gerekmektedir.

BULGU 8: Enerji Müsaadesi Alınabilmesi İçin Dağıtım Şirketince Yapılması Gereken Ancak Çeşitli Nedenlerle İdare Bütçesinden Karşılanaan Dağıtım Tesis Giderlerinin Elektrik Dağıtım Şirketinden Talep Edilmemesi

6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'nun 3'üncü maddesine göre, dağıtım şirketi, belirlenen bir bölgede elektrik dağıtımını ile iştigal eden tüzel kişiyi ifade eder.

28.01.2014 tarih ve 28896 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Elektrik Piyasası Bağlantı ve Sistem Kullanım Yönetmeliği'nin 3'üncü maddesinde de; dağıtım tesisi, *“İletim tesislerinin ve dağıtım gerilim seviyesinden bağlı üretim ve tüketim tesislerine ait şalt sahalarının bittiği noktadan sonraki nihayet direğinden, alçak gerilim seviyesinden bağlı tüketicilerin yapı bina giriş noktalarına kadar, bina giriş ve sayaç arası hariç, elektrik*

dağıtım için teçhiz edilmiş tesis ve teçhizat ile dağıtım şirketince teçhiz edilen ya da devralınan sayaçları”; bağlantı hattı *“Tüketicilerin iç tesisatını dağıtım şebekesine bağlamak için gerekli ve bu Yönetmelik kapsamında belirtilen mesafe sınırları dâhilinde olan; AG’den bağlı tüketiciler için yapı bina giriş noktasından itibaren dağıtım şebekesine kadar, OG’den bağlı tüketiciler için tüketicinin şalt sahasının bittiği noktadan itibaren dağıtım şebekesine kadar olan hattı”* bağlantı noktası *“İletim tesislerinin ve dağıtım gerilim seviyesinden bağlı üretim ve tüketim tesislerine ait şalt sahalarının bittiği noktadan sonraki nihayet direğini ve alçak gerilim seviyesinden bağlı tüketicilerin yapı bina giriş noktasını”* ifade eder şeklinde tanımlanmıştır.

Nitekim adı geçen Yönetmelik’in “Dağıtım tesisi sınırları” başlıklı 15’inci maddesinde; *“Dağıtım sistemine bağlı tüketiciler açısından, bağlantı noktasından kullanım yerine kadar olan tesis ve teçhizat tüketicinin mülkiyetindedir. Bağlantı noktası dâhil olmak üzere bağlantı noktasından itibaren hattın geri kalan kısmı dağıtım tesisidir.”* denilerek bağlantı noktası dâhil olmak üzere bağlantı noktasından itibaren geri kalan hattın dağıtım tesisi olduğu açıkça hüküm altına alınmıştır.

Dolayısıyla alçak gerilim (AG) seviyesinden bağlı tüketiciler için enerjinin yapı bina giriş noktalarına kadar getirilmesi, orta gerilim (OG) seviyesinden bağlı tüketiciler için tüketim tesislerine ait şalt sahalarının (trafoların) bittiği noktadan sonraki nihayet direğine kadar getirilmesi dağıtım şirketlerinin sorumluluğundadır. Görüldüğü üzere hem alçak gerilim hem orta gerilim seviyesinden bağlı tüketicilere bağlantı noktasına kadar enerjinin getirilmesi (trafo dâhil) maliyeti dağıtım şirketine aittir.

Dağıtım şirketi ihtiyaç sahibi kişi ve kurumların enerji talebini, meskûn mahal içinde ve meskûn mahal dışında farklı zaman dilimlerinde karşılaması gerektiği 28.01.2014 tarih ve 28896 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Elektrik Piyasası Bağlantı ve Sistem Kullanım Yönetmeliği’nin 10’ncü maddesinde hüküm altına alınmıştır.

Enerji dağıtımını ile ilgili “meskûn mahal” ifadesi ise Elektrik Piyasası Bağlantı ve Sistem Kullanım Yönetmeliği’nin Tanımlar ve Kısaltmalar başlıklı 3’üncü maddesinde; *“Meskûn mahal: 02.11.1985 tarihli ve 18916 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Plansız Alanlar İmar Yönetmeliğinde belirtilen “yerleşme alanı” ve “belediye ve mücavir alan sınırları dışında kalan köy ve mezraların yerleşik alanı ve civarı” ile mera, yaylak (yayla) ve kışlakların ilgili mevzuata göre geçici yerleşime açılan kısımlarını,.....ifade eder.”* şeklinde tanımlanmıştır.

Görüldüğü üzere meskûn mahal alan kapsamı oldukça geniş düzenlenmiş, meskûn mahal dışında kalsa bile köy ve mezraların yerleşik alanı ve civarı ile mera, yaylak ve kışlakların geçici yerleşime açılan kısımları bile meskûn mahal olarak tanımlanmıştır. Dolayısıyla dağıtım şirketinin, Elektrik Piyasası Bağlantı ve Sistem Kullanım Yönetmeliği'nin 10'ncu maddesine göre AG şebekesi tesis edilmesi durumunda en fazla 6 ay içinde OG şebekesi tesis edilmesi durumunda en fazla 18 ay içinde (trafo dâhil) gerekli şebekeyi tesis ederek enerjiyi sağlaması gerekmektedir.

Bu durumda yukarıda belirtildiği üzere (meskûn mahal içinde veya dışında) enerjinin bina giriş noktalarına kadar getirilmesi dağıtım şirketlerinin sorumluluğunda olmakla beraber, 28.01.2014 tarih ve 28896 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Elektrik Piyasası Bağlantı ve Sistem Kullanım Yönetmeliği'nin (Değişik: RG-1/6/2017-30083) 10/A maddesinin 4-c fıkrasında; *"...bağlantı talebinin karşılanabilmesi için dağıtım şirketi tarafından bildirilen sürenin başvuru sahibi tarafından uzun bulunması ve bağlantı talebinin dağıtım şebekesi yapılarak karşılanabilir olması halinde gerekli yatırım 21 inci madde kapsamında başvuru sahibi tarafından üstlenilebilir."* denildiğinden, dağıtım şirketlerinin sorumluluğunda olan dağıtım tesis giderleri bazı durumlarda dağıtım sistemine bağlantı başvurusu yapan gerçek ve tüzel kişiler tarafından karşılanabilmektedir.

Elektrik Piyasası Bağlantı ve Sistem Kullanım Yönetmeliği'nin yukarıda bahsedilen 21'inci maddesinde hangi durumlarda başvuru sahibi gerçek veya tüzel kişilerin tesisler için yeni yatırımları finanse edebileceği ve dağıtım şirketi ile başvuru sahibi arasında, ilgili dağıtım tesisine ilişkin finansman ve bağlantı koşulları gibi hususların düzenlendiği tesis yapım sözleşmesinin imzalanacağı hüküm altına alınmıştır.

Adı geçen Yönetmelik'in 21'inci maddesinin 3 numaralı fıkrasında ise; *"(3) (Değişik: RG-1/6/2017-30083) Bu durumda gerçekleşen yatırıma ait bedel, dağıtım şirketi tarafından bağlantı görüşünde verilen bağlantı talebinin karşılanabileceği tarihteki yıl içerisinde en fazla on iki aylık eşit taksitle, yatırımı yapan veya finanse eden gerçek veya tüzel kişiye, muhataba ulaşılamaması halinde tesisin bulunduğu yerdeki en yakın banka ya da PTT şubesine, hak sahip veya sahipleri adına yatırılarak ödenir. Dağıtım tesisinin geçici kabulünün, dağıtım şirketinin bağlantıyı karşılayabileceğini öngördüğü tarihten sonra yapılması halinde ödeme geçici kabulün yapıldığı tarihi takip eden yıl içerisinde söz konusu dağıtım tesisinin bulunduğu yerlere ilişkin kullanım haklarının, geri ödemenin yapılacağı yıla kadar TEDAŞ adına temin edilememiş olması halinde ise ödeme, bu hakların tamamının*

TEDAŞ adına temin edildiği yılı takip eden yıl içerisinde yapılır. Dağıtım şirketi ilgili dağıtım tesisini, varlık kayıtlarına ödemenin yapıldığı tarihte ekler.” denilmek suretiyle dağıtım şirketinin, başvuru sahibince üstlenilip ödenen yatırım bedelini en fazla 12 eşit taksitle geri ödemesi gerektiği hususunu hükme bağlamıştır.

İlgili Yönetmelik'in 21'inci maddesinin 5 numaralı fıkrasında; *“Bu madde hükümleri uyarınca yapılan dağıtım tesisinin geçici kabulünün yapıldığı ayı takip eden aydan itibaren, geri ödemenin yapılacağı ilk taksit tarihine kadar geri ödemesi yapılmamış tutar Tüketici Fiyat Endeksi oranında güncellenir. Vadesinde geri ödemesi yapılmamış taksitlere ilişkin tutara, vade tarihinden itibaren 3095 sayılı Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanun hükümlerine göre belirlenen kanuni faiz oranı uygulanır.”* denilmiştir.

Öte yandan Elektrik Piyasası Bağlantı ve Sistem Kullanım Yönetmeliği'nin 10/B maddesi 4'üncü fıkrasında; *“Bağlantı hattının kullanıcı tarafından tesis edilecek olması halinde, dağıtım şirketi ile kullanıcı arasında, bağlantı hattının tesisine, kullanım haklarına ve devrine ilişkin bir tesis yapım sözleşmesi imzalanır. Altıncı fıkra kapsamındaki bağlantı hattı enerjilendirme tarihinden itibaren beş yıl sonra, diğer bağlantı hatları enerjilendirme tarihinde herhangi bir işleme gerek kalmaksızın dağıtım şirketine devredilmiş kabul edilir.”* denilmiştir.

Aynı maddenin 6'ncı fıkrasında ise *“Meskûn mahal dışındaki 500 metreyi aşan OG bağlantı hatları, enerjilendirme tarihinden itibaren beş yıl boyunca bağlantı hattı niteliğini korur ve bu süre sonunda dağıtım şebekesi kapsamına alınır. Bağlantı hatlarının işletme ve bakımı, tesislerin enerjilendirilmesinden itibaren dağıtım şirketinin sorumluluğundadır.”* denilmiştir.

İdare tarafından yapımı gerçekleştirilen bazı hizmet binaları için gerekli olan trafo kurulum giderlerinin idare bütçesinden karşılandığı tespit edilmiştir. Ancak ilgili kamu binalarının hizmete açılmasının gecikmemesi için İdarece karşılanan enerji dağıtım şirketi uhdesindeki söz konusu ekli tabloda gösterilen yatırım tesis giderlerinin ilgili enerji dağıtım şirketinden yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri gereğince en fazla on iki aylık eşit taksitle ve kanuni faizleri ile birlikte geri alınması gerekmektedir.

Bununla beraber söz konusu tesis ve trafoların bakımının yüksek maliyet, teknik donanım ve uzmanlık gerektirmesi nedeniyle (hukuki açıdan dağıtım şirketine devredilmiş kabul edilen) bu tesislerin kaydi olarak da müştemilatı ile birlikte ilgili dağıtım şirketine

devredilmesi gerektiği; ayrıca elektrik bağlantı talep yazısının, bina tamamlandıktan sonra değil, ihale öncesi yazılarak enerji bağlantı noktasının önceden belirlenmesi ve bu şekilde dağıtım şirketine gerekli yatırım ve tesisi yapabilmesi için zaman tanınmasının yerinde olacağı değerlendirilmektedir.

Tablo 5: Enerji Müsaadesi Alımında Enerji Nakli İçin İdarece Yaptırılan Trafo Kurulumu ve Diğer İşler Yapım Tablosu

Sıra No	İşin Adı ve Yılı	Enerji Dağıtım Firmasının Adı	Trafonun Durumu	Trafo İçin Ödenen Toplam Tutar
1	Sivas Yıldız Dağı Kış Sporları Merkezi ENH ve Trafo Yapım İşİ 2013	Çamlıbel Elektrik Dağıtım A.Ş	Devredilmedi	639.841,28 TL
2	Sivas Et Entegre Tesisleri Yapım İşİ 2013	Çamlıbel Elektrik Dağıtım A.Ş	Devredilmedi	111.917,47 TL
3	Sivas Et Entegre Tesisi Soğutma Sistemleri Yapım İşİ 2015	Çamlıbel Elektrik Dağıtım A.Ş	Devredilmedi	115.694,55

Kamu idaresi cevabında; bulgunun gereğinin yerine getirileceği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak Sivas İl Özel İdaresince karşılanan enerji dağıtım şirketi uhdesindeki söz konusu yatırım tesis giderlerinin ilgili enerji dağıtım şirketinden gerek Sivas İl Özel İdaresince gerekse adına yatırım yapılan diğer kamu idareleri tarafından geri alınması gerekmektedir.

Ayrıca söz konusu trafoların bakımı yüksek maliyet, teknik donanım ve uzmanlık gerektirdiğinden eski ve yeni tesislerin müşterilati ile birlikte dağıtım şirketine devredilmesi gerekir.

BULGU 9: 5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu'nun 18'inci Maddesinin Beşinci Fıkrasında Yer Alan Hüküm Gereği İl Genel Meclisinin Belirleyeceği Esaslara Uygun Olarak Köylere Hizmet Götürme Birliklerinin Sunacağı Yatırım Planı, Yıllık Çalışma Programı ve Uygulama Projelerine Bağlı İşler Yerine Birliklerin İş ve İşlemleri Gibi Genel İfadelerle Köylere Hizmet Götürme Birliklerine Ödenek Aktarılması

5355 sayılı Kanun'un 18'inci maddesinin 5'inci fıkrasında;

“İl özel idaresi bütçe gelirlerinin ne kadarının köylere hizmet götürme birliklerine aktarılacağı, köylere hizmet götürme birliklerinin sunacağı yatırım plânı, yıllık çalışma

programı ve uygulama projelerine göre il genel meclisince kararlaştırılır.” hükmü yer almaktadır.

Bu ödenek aktarımları 5302 sayılı Kanun'un giderlerle ilgili 43'üncü maddesinin (e) fıkrasında belirtildiği üzere *“İl genel meclisince belirlenecek ilkeler çerçevesinde köylere veya köylerin aralarında kurdukları birliklere yapılacak yardımlar”* olarak açıklanan ve il özel idaresi bütçelerine konulan ödeneklerden yapılan aktarmalardır. Ancak bu nitelikteki ödenek aktarımlarının ilkelerinin belirlenmesi ve bu esaslar çerçevesinde Köylere Hizmet Götürme Birliklerince (KHGB) il özel idaresine yatırım planı, yıllık çalışma programı ve uygulama projelerinin sunulması gerekmektedir. Ancak bu çerçevede proje bazında ödenek aktarımı yapılabilecektir. Bu nedenle KHGB'lerine bu kapsamda yapılan aktarmaların protokollerinde genel ifadeler kullanılması ve birliklerin iş ve işlemleri gibi gerekçelerle aktarma yapılması yerine, somut projelerin belirtilmesi gerekmektedir.

Sivas İl Özel İdaresi bütçesinden ise 5355 sayılı Kanun'un 18'inci maddesinin beşinci fıkrası hükmüne uygun olmayan ve ekli tabloda örnekleri gösterilen aktarmaların yapıldığı tespit edilmiştir.

Tablo 6: Köylere Hizmet Götürme Birliklerine Niteliği Belli Olmayan İşler İçin Aktarılan Ödenekler Tablosu

Onay Tarihi	Onay No	Birliğin Adı	Açıklama	Tutar
16.04.2018	7350	MERKEZ KHGB	Birlik iş ve işlemleri için	50.000,00
13.05.2018	2354	Akıncılar KHGB	Birlik iş ve işlemleri için	100.000,00
14.07.2018	2350	Divriği KHGB	Birlik iş ve işlemleri için	30.000,00
13.06.2018	12507	Doğanşar KHGB	Birlik iş ve işlemleri için	50.000,00
19.01.2018	1129	Gemerek KHGB	Birlik iş ve işlemleri için	50.000,00
17.07.2018	14934	Gölova KHGB	Birlik iş ve işlemleri için	50.000,00
28.08.2018	17501	Gürün KHGB	Birlik iş ve işlemleri için	150.000,00
19.01.2018	1129	Hafik KHGB	Birlik iş ve işlemleri için	50.000,00
19.01.2018	1129	İmranlı KHGB	Birlik iş ve işlemleri için	50.000,00

19.01.2018	1129	Kangal KHGB	Birlik iş ve işlemleri için	50.000,00
03.05.2018	8753	Koyulhisar KHGB	Birlik iş ve işlemleri için	100.000,00
24.01.2018	1490	Suşehri KHGB	Birlik iş ve işlemleri için	112.000,00
24.01.2018	1490	Şarkışla KHGB	Birlik iş ve işlemleri için	112.000,00
20.07.2018	2332	Ulaş KHGB	Birlik iş ve işlemleri için	80.000,00
25.09.2018	19298	Yıldızeli KHGB	Birlik iş ve işlemleri için	92.300,00
17.09.2018	18742	Zara KHGB	Birlik iş ve işlemleri için	75.000,00
Not: Tabloda birlik iş ve işlemleri için Köylere Hizmet Götürme Birliklerine aktarılan tutarlar fazla olduğundan örnekler alınmıştır. Tüm aktarmaları içermemektedir.				

Kamu idaresi cevabında; madde hükmünün yerine getirileceği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi, Köylere Hizmet Götürme Birliklerine ödenek aktarılırken bulguda belirtilen hususlara dikkat edileceğini bildirmekte birlikte bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 10: 4735 Sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun 30'uncu Maddesi Gereğince Yapım İşlerinde Kesin Kabulden İtibaren Yüklenici ve Alt Yükleniciye Getirilen 15 Yıllık Sorumluluk Mükellefiyeti Gözetilmeden İl Özel İdaresi Bütçesinden Bina Bakım Onarımı Yapılması

Sivas ilindeki okul ve muhtelif kamu binalarına ait bakım onarım giderlerinin, herhangi bir “teknik heyet tespiti” bulunmadan, kesin kabulden itibaren 15 yıllık süre içinde, Sivas İl Özel İdaresi bütçesinden karşılandığı tespit edilmiştir.

Oysa 4735 sayılı Kanun'un 30'uncu maddesi ile Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin (YİĞŞ) 20'nci ve 25'inci maddelerinin son fıkraları gereğince yapım işlerinde yüklenici ve alt yükleniciler, yapının fen ve sanat kurallarına uygun olarak yapılmaması, hileli malzeme kullanılması ve benzeri nedenlerle ortaya çıkan zarar ve ziyandan, yapının tamamı için işe başlama tarihinden itibaren kesin kabul tarihine kadar sorumlu olacağı gibi, kesin kabul onay tarihinden itibaren de 15 yıl süreyle müteselsilen sorumlu olup bu zarar ve ziyanın genel hükümlere göre (rızaen tahsilât veya alacak davası açılarak) yüklenici ve alt yüklenicilere

ikmal ve tazmin ettirilmesi gerekmektedir.

4735 sayılı Kanun kapsamında sözleşmeye bağlanan ve kesin kabulden itibaren 15 yıllık süre müddeti devam eden kamu binalarında, bakım onarım gideri yapılabilmesi için öncelikle bir teknik heyet oluşturulması, söz konusu bakım onarımın kullanım hatasından mı yoksa imalat hatasından mı kaynaklandığının tespit ettirilmesi, kullanım hatasından kaynaklı bakım onarım giderlerinin bütçeden karşılanması; buna karşın yüklenici veya alt yüklenici kusurundan kaynaklanan bakım onarımın yüklenici marifetiyle yaptırılması, sonuç alınamaması durumunda kamu kaynakları ile yüklenici nam ve hesabına yaptırılıp bedelinin yükleniciden sulh veya alacak davası yoluyla tahsil edilmesi, ayrıca bu kapsamda 30'uncu maddenin gereğini yerine getirmeyen yükleniciden, geçici kabulden itibaren 15 yıl boyunca geçerli olan iş bitirme belgelerinin yaptırım mahiyetinde geri çağırılmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; bulgunun gereğinin yerine getirileceği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi, bina bakım onarımlarında, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun 30'uncu maddesi gereğince yapım işlerinde kesin kabulden itibaren yüklenici ve alt yükleniciye getirilen 15 yıllık sorumluluk mükellefiyetinin dikkate alınacağını bildirmekle birlikte bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 11: Anahtar Teslim Götürü Bedel İhale Dokümanlarının Çelişkili Hazırlanması Nedeniyle Sözleşmenin Uygulanması Aşamasında İmalat Değişikliklerine Gidilmesi

Anahtar teslim götürü bedel yapım ihalelerinde uygulama projeleri ile mahal listelerinin birbiri ile çelişkili hazırlanması nedeniyle herhangi bir teknik gerekçe olmadan, sözleşmenin uygulanması aşamasında, imalat değişikliklerine gidildiği, bu kapsamda bazı imalatların yapımından vazgeçildiği, bazı imalatlar için ise iş artışı kapsamında ilave ödemelerde bulunduğu tespit edilmiştir.

İş artışı kapsamında imalat değişikliğine gidilebilmesi ve bunun sonucunda iş artış bedeli ödenebilmesi ancak Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin 21'inci maddesinde belirtildiği üzere iş artışının öngörülmeleyen durumlarda ve zorunluluktan kaynaklanması, artışa konu olan işin sözleşmeye esas proje içinde kalması, idarenin külfete sokulmaksızın asıl işten ayrılmasının teknik veya ekonomik olarak mümkün olmaması şartlarına bağlıdır.

Örnek olarak ihale dokümanı eki uygulama projesinde cephe kaplama için doğal limra taşı öngörülmesine rağmen herhangi bir zorunlu neden olmaksızın bina cephesinin traverten taş ile kaplandığı, binaya yapılacak pencere sövelerinin çimento esaslı prekast malzemedan yapılması öngörülmüş ve bu şartların gerekli kıldığı rekabetçi ortam dâhilinde ihaleye çıkılmış olmasına rağmen prekast malzeme yerine traverten malzeme kullanıldığı veya projesinde porselen karo döşenmesi öngörüldüğü halde sözleşme aşamasında daha dayanıklı porselen karo yapımından vazgeçilip bunun yerine seramik karo yapıldığı tespit edilmiştir.

İhaleye çakılmadan önce götürü bedel sözleşme mantığına uygun şekilde ihale dokümanlarının birbirleriyle uyumlu şekilde ve eksiksiz hazırlanması gerektiği; bununla beraber ihale gününden sonra uygulama sürecinde zorunlu neden olmaksızın imalat değişikliğine gidilmesi, bazı imalatların yapımından vazgeçilmesi, zorunlu neden olmaksızın bazı imalatlar için ise iş artışı kapsamında ödemede bulunulmasının ihale ilkelerinden “rekabet” ve “eşit muamele” ilkelerine aykırılık oluşturacağı değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; bulgu gereğinin yerine getirileceği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi, bulguda belirtilen hususlara dikkat edileceğini bildirmekle birlikte bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 12: Belli Bir Süreyi Gerektiren Hizmet ve Yapım Kapsamındaki Doğrudan Temin Alımlarında Sözleşme İmzalanması Zorunlu Olmasına Rağmen Sözleşme İmzalanmaması

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 22/d maddesi gereğince doğrudan temin ile gerçekleştirilen hizmet alımları ile yapım kapsamındaki bina bakım onarım işlerinin belli bir süreyi gerektirmesine rağmen ilgili yüklenici ile sözleşme imzalanmadığı tespit edilmiştir.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin “Doğrudan temine ilişkin açıklamalar” başlıklı 22.1.1.3. maddesinde; “*Bu madde kapsamında alımı yapılacak malın teslimi veya hizmetin ya da yapım işinin belli bir süreyi gerektirmesi durumunda, alımın bir sözleşmeye bağlanması zorunlu olup bir defada yapılacak alımlarda sözleşme yapılması İdarelerin takdirindedir.*” denilmiştir.

İlgili mevzuat gereğince bir defada yapılacak doğrudan temin kapsamındaki alımlarda sözleşme yapılması İdarenin takdirindedir. Ancak belli bir süreyi gerektiren ve doğrudan

temin kapsamında gerçekleştirilen yapım işleri ile hizmet alımlarında karşılıklı olarak yüklenicilerle sözleşme düzenlenmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; sözleşme düzenleneceği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi, belli bir süreyi gerektiren ve doğrudan temin kapsamında gerçekleştirilen yapım işleri ile hizmet alımlarında yüklenicilerle sözleşme düzenleneceğini bildirmekle birlikte bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 13: Yapım İşlerinde Kesin Kabul Tarihine Kadar Kesin Teminat Mektubu Tutarının Yarısının Tutulması Zorunluluğuna Uyulmaması

Yapım işlerinde kesin teminat mektuplarının yarısının, kesin kabul tarihine kadar, İdarece muhafaza edilmesi kurulana uyulmadığı tespit edilmiştir.

Sivas İl Özel İdaresinin 2018 yılı hesabının Sayıştay tarafından incelenmesi kapsamında teminat mektuplarının muhafaza edildiği kasanın fiziki sayımı sonucunda; henüz idarece kesin kabulü yapılmayan 8 adet yapım işine ait kesin teminat mektuplarının süresi geçtiğinden hükümsüz kaldığı tespit edilmiş, durum bir tutanakla kayıt altına alınarak bir nüshası gereği yapılmak üzere ilgili idareye teslim edilmiştir.

4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun 13'üncü maddesinde; *“Taahhüdün, sözleşme ve ihale dokümanı hükümlerine uygun olarak yerine getirildiği ve yüklenicinin bu işten dolayı idareye herhangi bir borcunun olmadığı tespit edildikten sonra alınmış olan kesin teminat ve varsa ek kesin teminatların;*

Yapım işlerinde; varsa eksik ve kusurların giderilerek geçici kabul tutanağının onaylanmasından sonra yarısı, Sosyal Sigortalar Kurumundan ilişiksiz belgesi getirilmesi ve kesin kabul tutanağının onaylanmasından sonra kalanı, ... iade edilir.” denilmiştir.

Adı geçen Kanun'un 30'uncu maddesinde; *“Yapım işlerinde yüklenici ve alt yükleniciler, yapının fen ve sanat kurallarına uygun olarak yapılmaması, hileli malzeme kullanılması ve benzeri nedenlerle ortaya çıkan zarar ve ziyandan, yapının tamamı için işe başlama tarihinden itibaren kesin kabul tarihine kadar sorumlu olacağı gibi, kesin kabul onay tarihinden itibaren de on beş yıl süreyle müteselsilen sorumludur.”* denilmiştir.

Yapım işleri sözleşmeleri kapsamında alınan kesin teminatların yarısı, geçici kabul

tutanağının onaylanmasının ardından iade edilmektedir. İdare kaynaklı, yüklenici iş kusurları veya sair nedenlerle yapım sözleşmelerinin kesin kabulünün yapılması sürecinin uzadığı görülmüştür. Öte yandan kesin teminat mektubunun kalan yarısının kesin kabul tutanağının onaylanması ile birlikte iade edilmesi gerektiği halde, teminat mektubunun süresi uzatılmadığından teminatın işlevsiz kaldığı tespit edilmiştir.

Bu durumda kesin kabul ve kesin hesap aşamasında, geçici kabul tutanağı onay tarihi ile kesin kabul onay tarihi arasında iş kapsamında ortaya çıkması muhtemel kusurlu ve eksik imalatların tamamlanması veya ilgili işten kaynaklı Sosyal Güvenlik Kurumu borçlarının ödenebilmesi için İdarece muhafaza edilen teminat mektuplarının güvencesinden mahrum kaldığı tespit edilmiştir. Buna mahal verilmemesi için kesin teminat mektubunun süresinin bitiminden en az bir ay öncesinden teminat süresinin uzatılmasının yazı ile istenmesi, süre uzatım talebinin yüklenici tarafından karşılanmaması halinde ise kesin teminat mektubunun nakde dönüştürülerek emanet hesaplarında tutulması gerektiği değerlendirilmiştir. Ayrıca geçici kabulü yapıldığı halde kesin kabulü zamanında yapılamadığından işlevsiz kalan kesin teminat mektuplarının yerine idarece yenilerinin istenmesi uygun olacaktır.

Kamu idaresi cevabında; bulgunun gereğinin yerine getirileceği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi, bulgunun gereğini yerine getireceğini bildirmekle birlikte bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<http://www.sayistay.gov.tr>

9. EKLER**EK 1: KAMU İDARESİ TARAFINDAN SUNULAN MALİ TABLOLAR****SİVAS İL ÖZEL İDARESİ 2018 YILI BİLANÇOSU**

AKTİF	2018 (TL)	PASİF	2018 (TL)
1 DÖNEN VARLIKLAR	231.165.184,71	3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	38.569.895,50
10 HAZİR DEĞERLER	190.051.805,44	30 KISA VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	0,00
102 BANKA HESABI	190.051.805,44	300 BANKA KREDİLERİ HESABI	0,00
103 VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ HESABI (-)	0,00	32 FAALİYET BORÇLARI	3.657.537,65
12 FAALİYET ALACAKLARI	30.575.518,28	320 BÜTÇE EMANETLERİ HESABI	3.657.537,65
120 GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	0,00	33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR	27.675.645,03
121 GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR HESABI	491.880,56	330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	11.369.078,71
126 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	83.637,72	333 EMANETLER HESABI	16.306.566,32
127 DİĞER FAALİYET ALACAKLARI HESABI	30.000.000,00		
13 KURUM ALACAKLARI	0,00	36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	6.232.543,31
132 KURUMCA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR HESABI	0,00	360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI	4.862.269,22
14 DİĞER ALACAKLAR	1.456.937,59	361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI	1.265.140,12
140 KİŞİLERDEN ALACAKLAR HESABI	1.456.937,59	362 FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAHSİLAT HESABI	105.133,97
15 STOKLAR	9.078.047,00	37 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	1.004.169,51
150 İLK MADDE VE MALZEME HESABI	9.078.047,00	372 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	1.004.169,51
16 ÖN ÖDEMELER	0,00	4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	151.718.759,13
160 İŞ AVANS VE KREDİLERİ HESABI	0,00	40 UZUN VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	107.258.555,83
161 PERSONEL AVANSLARI HESABI	0,00	400 BANKA KREDİLERİ HESABI	107.258.555,83
162 BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER HESABI	0,00	403 KAMU İDARELERİNE MALİ BORÇLAR HESABI	0,00
165 MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN AVANS VE KREDİLER HESABI	0,00	43 DİĞER BORÇLAR	0,00
19 DİĞER DÖNEN VARLIKLAR	2.876.40	430 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	0,00
191 İNDİRİLECEK KDV HESABI	2.876.40	47 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	44.460.203,30
2 DURAN VARLIKLAR	684.054.993,82	472 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	44.460.203,30
22 FAALİYET ALACAKLARI	115.867,31	5 ÖZ KAYNAKLAR	724.931.523,90
220 GELİRLERDEN ALACAKLAR HS	115.867,15	50 NET DEĞER	148.196.988,08
23 KURUM ALACAKLARI	0,00	500 NET DEĞER HESABI	148.196.988,08
232 KURUMCA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR HS.	0,00	51 DEĞER HAREKETLERİ	-25.139.891,58

24 MALİ DURAN VARLIKLAR	25.509.272,38	511 MUHASEBE BİRİMLERİ ARASI İŞLEMLERHESABI	0,00
240 MALİ KURULUŞLARA YATIRILANSERMAYELER HESABI	18.082.659,98	519 DEĞER HAREKETLERİ SONUÇ HESABI	-25.139.891,58
241 MAL VE HİZMET ÜRETEK KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI	7.426.612,50	57 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	576.793.619,64
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR	658.429.241,13	570 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI HESABI	576.793.619,64
250 ARAZİ VE ARSALAR HESABI	65.236.852,93	58 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	-220.593.714,15
251 YERALTI VE YERÜSTÜ DÜZENLERİHESABI	114.578.277,99	580 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI HESABI (-)	-220.593.714,15
252 BİNALAR HESABI	108.636.521,99	59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	245.674.521,91
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI	30.314.902,60	590 DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCUHESABI	903.325.903,52
254 TAŞITLAR HESABI	31.840.083,99	591 DÖNEM OLUMSUZ FAALİYET SONUCUHESABI (-)	-657.651.381,61
255 DEMİRBAŞLAR HESABI	5.986.975,66	PASİF TOPLAMI :	915.220.178,53
257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-15.637.622,96		
258 YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR HESABI	317.473.248,93		
26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	0,00		
260 HAKLAR HESABI	180.810,00		
268 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-180.810,00		
29 DİĞER DURAN VARLIKLAR	613,00		
294 ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR ve MADDİ DURAN VARLIKLAR HS	613,00		
AKTİF TOPLAMI :	915.220.178,53		
NAZİM HESAPLAR	558.907.557,99	NAZİM HESAPLAR	558.907.557,99
903 KULLANILACAK ÖDENEKLER HESABI	4.518,28	900 GÖNDERİLECEK BÜTÇE ÖDENEKLERİ HESABI	0,00
904 ÖDENEKLER HESABI	11.549,77	905 ÖDENEKLİ GİDERLER HESABI	16.068,05
910 ALINAN TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	47.330.516,40	911 ALINAN TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ HESABI	47.330.516,40
920 GİDER TAAHHÜTLERİ HESABI	197.508.276,09	921 GİDER TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	197.508.276,09
971 BORÇLANMA KARŞILIĞI HS	308.828.348,00	971 BORÇLANMA KARŞILIĞI HS	308.828.348,00
990 KİRAYA VERİLEN İRTİFAK HAKKI TESİS EDİLEN MADDİ DURAN VARLIKLARIN KAYITLI DEĞERLERİ	4.376.750,00	999 DİĞER NAZİM HESAPLAR KARŞILIĞI	5.224.349,45
993 MADDİ DURAN VARLIKLARIN KİRA VE İRTİFAK HAKKI GELİRLERİ	847.599,45		
GENEL TOPLAM :	1.474.127.736,52	GENEL TOPLAM :	1.474.127.736,52

**SİVAS İL ÖZEL İDARESİ 2018 YILI
FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU**

HESAP	YARDIMCI	Giderin Türü	2018
KODU	HESAP		
	KOD 1		
630	0 1	Personel Giderleri	100.186.511,20
630	0 2	Sosyal Güvenlik Kurumuna Devlet Primi Giderleri	20.420.280,50
630	0 3	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	19.290.704,93
630	0 4	Faiz Giderleri	16.872.084,73
630	0 5	Cari Transferler	433.724,76
630	07	Sermaye Transferleri	323.048.833,25
630	11	Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri	3.189.716,95
630	12	Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	132.821,79
630	13	Amortisman Giderleri	5.771.594,22
630	14	İlk Madde ve Malzeme Giderleri	92.720.510,03
630	15	Karşılık Giderleri	9.179.591,24
630	25	Kamu İdarelerine Bedelsiz Olarak Devredilen Mali Olmayan Varlıklardan Kaynaklanan Giderler	65.632.667,72
630	30	Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	767.340,63
630	99	Diğer Giderler	4.999,66
Giderler Toplamı:			657.651.381,61
HESAP	YARDIMCI	Gelirin Türü	2018
KODU	HESAP		
	KOD 1		
600	0 1	Vergi Gelirleri	674.367,35
600	0 3	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	7.445.000,72
600	0 4	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	430.173.830,11
600	0 5	Diğer Gelirler	157.550.199,70
600	11	Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	7.482.505,64
600	25	Kamu İdarelerinden Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklardan Elde Edilen Gelirler	300.000.000,00
Gelirler Toplamı:			903.325.903,52
Faaliyet Sonucu (+/-)			245.674.521,91

EK 2: İZLEME

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/ Yıl ar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabı İle Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabının Bilançoda Birlikte Yer Alması	201 7	Yerine Getirilmedi	Bulgu konusu yapıldı. (Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler Bölümü Bulgu: 7)
5302 Sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'nun 6'ncı Maddesi Kapsamındaki Yatırımlar İçin Merkezi İdare Tarafından Aktarılan ve Başka Amaçlarla Kullanılmayacak Olan Ödenek Karşılığı Kaynağın, Sivas İl Özel İdaresi Tarafından Tahsis Amacı Dışında İl Özel İdaresi Bütçesi Ödenekleri İle Karşılanması Gereken Faaliyetler İçin Kullanılması ve Bu Ödeneklere İlişkin Nakit ile Kısa Vadeli Diğer Yükümlülükler Karşılığı Nakdin Banka Hesaplarında Bulunmaması	201 7	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Sivas İl Özel İdaresinin Su, Elektrik vb. Abonelikleri İçin İlgili Belediyelere Ve Elektrik/Doğalgaz Dağıtım Şirketlerine Ödediği Depozito ve Teminatların Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabında Takip Edilmemesi	201 7	Tam Olarak Yerine Getirildi	

SİVAS İL ÖZEL İDARESİ
2018 YILI
SAYIŞTAY PERFORMANS DENETİM
RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. ÖZET	45
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU	47
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	47
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI	48
5. GENEL DEĞERLENDİRME	48
6. DENETİM BULGULARI	50

BULGU LİSTESİ

Denetim Bulguları

1. Performans Programının Hazırlanmaması
2. Veri Kayıt Sisteminin Kurulmaması

1. ÖZET

Bu rapor, Sivas İl Özel İdaresi'nin performans denetimi sonuçlarını ve bulgularını içermektedir.

6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 36'ncı maddesi uyarınca, Sayıştay "*hesap verme sorumluluğu çerçevesinde idarelerce belirlenen hedef ve göstergelerle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının ölçülmesi suretiyle gerçekleştirilen denetim*" olarak tanımlanan performans denetimini yapmakla görevli ve yetkilidir.

Sivas İl Özel İdaresi'nin hedef ve göstergeleriyle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının değerlendirmesini sağlamak amacıyla aşağıdakiler denetlenmiştir:

- 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan,
- 2018 yılı İdare Faaliyet Raporu

Bu hususlara ilişkin denetim sonucu olarak; Sivas İl Özel İdaresinin 2015-2019 yıllarına ilişkin Stratejik Planı ve 2018 yılı Faaliyet Raporu mevcut olup yasal süresi içerisinde hazırlanıp kamuoyuna sunulmuştur. Ancak Sivas İl Özel İdaresinin 2018 yılı Performans Programı hazırlanmadığından ve veri kayıt sistemi oluşturulmadığından bunlar incelenememiş olup, bulgu konusu yapılmıştır. Ayrıca Stratejik Plan ve Faaliyet Raporunun da ilgili mevzuatla belirlenen usullere tam uyumlu olarak hazırlanmadığı görüldüğünden sunum anlamında yetersiz olduğu değerlendirilmiştir.

İçerik olarak, 2015-2019 yıllarına ilişkin hazırlanan Stratejik Planda öngörülen amaç ve hedeflerin belirli bir sistematikten yoksun olduğu, bunlara ilişkin göstergelerin ölçülebilir sayısal veriler ile ifade edilmediği; Stratejik Planda yer alan bazı amaç, hedef ve göstergelerin, iyi tanımlanmadığı için hedefin gerçekleştirilmesinde ulaşılan noktayı gösterecek özellikte olmadığı; Faaliyet Raporunda ise Stratejik Planda öngörülen hedef ve göstergelere yer verilmediği görülmüştür.

Faaliyet Raporunda yer alan değerlerin veri kaynaklarından doğrulanabilmesi mümkün olmakla birlikte Stratejik Planda öngörülen hedef ve göstergeler ile bağıntısı bulunmayan bu verilerin performans sistemi içerisinde herhangi bir anlamı bulunmamaktadır.

Yukarıda açıklanan tespitler doğrultusunda Sivas İl Özel İdaresinin 2015-2019 yıllarına ilişkin Stratejik Planının, kurumun stratejik plan döneminde gerçekleştirmeyi

öngördüğü amaç ve hedeflerinin net olarak belirli bir sistematiklik ve bütünlük arz etmemesi, 2018 yılı Performans Programının ise mevcut olmaması nedenleriyle kurumun amaç ve hedeflerine ilişkin öngörülerinde, gerçekleşen performansın ölçülebilmesi için yeterli ve güvenilir bir alt yapı oluşmamaktadır. Performans Programının mevcut olmaması nedeniyle Faaliyet Raporu da doğru ve değerlendirilebilecek performans sonuçları üretilmesine hizmet edememektedir.

Kurumun performans bilgisi üretiminde kullanılacak verilere ilişkin dinamik bir sistem oluşturulmamıştır. Yıllonunda birimlerin yıl içinde gerçekleştirdikleri faaliyetler faaliyet raporunda kullanılmaktadır. Ancak hangi performans bilgilerinin toplanmasından kimlerin sorumlu olduğuna, bu bilgilerin hangi periyotlarda elde edileceğine, hangi verilerin, nasıl analiz edileceğine, veri güvenilirliğini sağlamaya yönelik hangi tedbir ve kontrollerin planlandığına ilişkin herhangi bir öngöründe bulunulmamış, bu çerçevede bir sistem oluşturulmamıştır.

Performans yönetimi sisteminin beklentileri karşılayabilecek şekilde işlerliğinin, hedeflere ulaşma düzeyini belirleyecek performans bilgisinin güvenilirliğini sağlayacak bir sistem oluşturulmasına ve bu sistemin işlerliğini güvenceye alan önlem ve kontrollerin varlığına bağlı olduğu gerçeği göz ardı edilmemelidir.

Performans ölçümü döngüsünün sağlıklı ve işlevsel biçimde işleyişi için sistemin salt planlama ayağına değil ölçümünün gerçekleştirilmesini sağlayacak unsurlarına da odaklanılması ve performans bilgisinin içeriğinin geliştirilmesi gerekmektedir.

Üst yönetimin ve sistem sorumlularının stratejik planlama döngüsünü daha iyi özümsemesi bu alanda mesafe alınmasını sağlayacaktır. Kurum yönetimlerinin; “*İşimizi ne kadar iyi yapıyoruz?*” ve “*Nasıl daha iyi yapabiliriz?*” sorularına uygun şekilde yanıt verebilmeleri için performans hakkında ilgili, doğru ve güvenilir bilgiye süreklilik temelinde ulaşmaları gerekir. Performansın sistematik olarak ölçümü ve değerlendirilmesi sayesinde hizmetlerin daha iyi yapılması ve vatandaş ihtiyaçlarının daha iyi karşılanabilmesinin önündeki problemlerin de daha kolay saptanması beklenir.

Stratejik plan ve performans ölçümünün yasal bir zorunluluk ve amaç olarak değil, problemleri teşhis etmede ve çözümede destek sağlayan iyi bir yönetim aracı olarak görülmesi, başta yönetim kademesi olmak üzere tüm çalışanlarca anlaşılması ve sahiplenilmesi sistemin başarısı için kritik önemdedir. Performans bilgisinin toplanmasına ve değerlendirilmesine

yönelik süreç ve sorumluları tanımlayan bir sistem oluşturulması da sağlıklı sonuçlar elde etme açısından önemli bir aşama olacaktır.

Performans ölçümü ülkemiz kamu yönetimi için nispeten yeni bir yönetim aracıdır. Bu araçtan yarar elde edilebilmesinin temel şartı ise başta üst yönetim olmak üzere tüm personelin sistemin amacını ve tüm unsurlarını anlaması, tanınması, yararına inanması ve samimiyetle uygulamaya koymasındır. Aksi halde beklenen sonuçlar elde edilemeyeceği gibi bu çerçevede yapılan işler ve hazırlanan raporlar idareler için sadece bir maliyet unsuru olacaktır.

Gerek üst yönetimin gerekse sistem uygulayıcılarının konuya ilişkin pozitif yaklaşımları önemli bir artıdır. Bu yönüyle, gelişmeye açık bu potansiyelin daha fazla mesafe kat etmesi beklenmektedir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresi yönetimi, 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun uyarınca yayımlanan Stratejik Plan, Performans Programı ve İdare Faaliyet Raporlarının hazırlanmasına ilişkin yönetmelik ve kılavuzlara uygun olarak hazırlanmış olan performans bilgisi raporlarının doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştay'a sunulmasından; bir bütün olarak sunulan bu raporların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tam ve doğru olarak yansıtmasından; kamu idaresinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarının ölçülmesine ilişkin sistemlerin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden; performans bilgisinin dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, kamu idaresinin raporladığı performans bilgisinin güvenilirliğine ilişkin değerlendirme yapmak, performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarını ölçen sistemleri değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimin dayanağı; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları ve Sayıştay ikincil mevzuatıdır.

Denetimin amacı, bütçe hakkının gereği olarak kamu idarelerinin faaliyet sonuçları hakkında TBMM ve kamuoyuna güvenilir ve yeterli bilgi sunulması, kamu idarelerinin performansının değerlendirilmesi ile hesap verme sorumluluğu ve saydamlığın yerleştirilmesi ve yaygınlaştırılmasıdır.

Denetim, kamu idaresinin faaliyet raporunda yer alan performans bilgilerinin ve bunları oluşturan kayıt ve belgelerin doğruluğu ve güvenilirliğine ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile gerçekleştirilir.

Bu çerçevede, Sivas İl Özel İdaresinin yayımladığı 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan ve 2018 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenmiştir.

5. GENEL DEĞERLENDİRME

2018 yılı performans denetimi kapsamında Sivas İl Özel İdaresi'nin yayımladığı 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan ve 2018 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenerek faaliyet sonuçlarının ölçülmesine yönelik olarak üretilen performans bilgisinin güvenilir olup olmadığı değerlendirilmiştir.

Ancak, Sivas İl Özel İdaresi'nin yayımladığı 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan 2015 yılı Performans Denetimi Raporunda değerlendirildiğinden, bu bölümde Stratejik Plana ilişkin sadece genel değerlendirmeler yapılmıştır.

2018 yılı Performans Programı hazırlanmadığından ve veri kayıt sistemi oluşturulmadığından bunlar incelenememiş olup, raporun ilgili bölümlerinde bulgu konusu yapılmıştır.

Sivas İl Özel İdaresi performans denetimimiz sonucunda, performans ölçüm sisteminin daha sağlıklı işleyişine katkı vermek amacıyla, kritik önemdeki bazı değerlendirmelerimiz aşağıda belirtilmiştir.

Stratejik Planda çok fazla stratejik hedef belirlenmiş olması planın stratejik olma

özelliğini zaafa uğratmıştır Stratejik planlamanın özünü; bir kurumun görev, yetki ve sorumluluk alanında orta ve uzun vadede ulaşmak istediği hedefi gerçekleştirmek üzere gerekli stratejik atılımların planlanması oluşturmaktadır. Bu çerçevede kurumun misyon ve vizyonunun tanımlanmasından ve kuruma ilişkin durum analizinin gerçekleştirilmesinden sonra mevcut durumu vizyonda gösterilen hedefe taşıyacak stratejik önemi haiz amaçların belirlenmesi gerekmektedir. Burada önemli olan kurumu gelecek perspektifine yönlendirme potansiyeli olan sınırlı sayıda stratejik amacın belirlenmesidir. Kuşkusuz kurumun her bir faaliyeti önemlidir, değerlidir ve planlanmalıdır. Ancak stratejik planlamayı diğer planlamadan ayıran temel fark, kurumun bir hedef doğrultusunda dönüşümünün planlanmasıdır.

Başka bir deyişle stratejik planlama kendi başına bir amaç değildir. Bununla birlikte sistemin işleyişi için gerekli olan gösterge belirleme, verileri toplama ve bu verilerin analizi çok fazla işgücü ve zaman gerektiren faaliyetlerdir. Stratejik amaç ve hedeflerin sayısının fazla olması, doğal olarak, işgücü ve zaman maliyetini artırabilir. Bu durumun sistemden beklenen faydayı aşındıran bir yönü olduğu açıktır.

Stratejik planın kurumun ileriye dönük stratejik amaçlarının belirlendiği üst doküman olması nedeniyle stratejik planda uygulanan sistematığın daha sonra performans programında ve faaliyet raporunda sürdürülmesi beklenmelidir. Bu uyumun sağlanmadığı durumlarda; Stratejik Plan, Performans Programı ve Faaliyet Raporu sürecine ilişkin mantıksal tutarlılığın kaybolması riski ortaya çıkmaktadır.

Ayrıca hangi performans bilgilerinin toplanmasından kimlerin sorumlu olduğuna, bu bilgilerin hangi periyotlarda elde edileceğine, hangi verilerin, nasıl analiz edileceğine, veri güvenilirliğini sağlamaya yönelik hangi tedbir ve kontrollerin planlandığına ilişkin herhangi bir öngöründe bulunulmamış, bu çerçevede bir veri kayıt sistemi oluşturulmamıştır.

Performans yönetimi sisteminin, performans bilgisinin güvenilirliğini sağlayabilmesi için uygun bir veri kayıt sisteminin oluşturulması ve bu sistemin işlerliğini güvenceye alan kontrollerin sağlanması gerekmektedir.

Sonuç olarak; Sivas İl Özel İdaresi, süreç sorumlularının konuya samimiyetle yaklaştığı ve özverili çalışmalara yatkın olduğu tespit edilmiş olsa da sistemin hem "*planlama mantığı*" hem de "*performans ölçümü*" açısından geliştirilmesine ihtiyaç bulunmaktadır.

6. DENETİM BULGULARI

A. Stratejik Planın Değerlendirilmesi

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Performans Programının Değerlendirilmesi

BULGU 1: Performans Programının Hazırlanmaması

Kamu İdarelerince Hazırlanacak Performans Programları Hakkında Yönetmeliğin 1'inci maddesinde mahalli idareler bu Yönetmelik'in kapsamına alınmış aynı Yönetmelik'in 6'ncı maddesinde de üst yöneticilerin, performans programlarının bu Yönetmelikte ve Performans Programı Hazırlama Rehberinde belirlenen esas ve usullere uygun olarak hazırlanmasından, uygulanmasından, sorumlulukları altındaki kaynakların performans hedefleri ve hizmet gereklerine uygun olarak etkili, ekonomik ve verimli şekilde kullanılmasından meclislerine karşı sorumlu olduğu belirtilmiştir.

Aynı Yönetmelik'in 7'nci maddesinde ise mahalli idarelerin performans programlarının, üst yöneticiler tarafından bütçe teklifleri ile birlikte ilgili mevzuatında belirlenen tarihte yetkili organlarına sunulacağı belirtilmektedir. Bu durumda 2018 yılı performans programının 2018 yılı bütçe teklifi ile birlikte İl Genel Meclisine sunulması gerekmektedir.

Sivas İl Özel İdaresi 2015-2019 Stratejik Planının hazırlanmasına karşın yukarıda belirtilen hükümlere uygun olarak Kurumun 2018 yılı performans programının hazırlanmadığı ve İl Genel Meclisine sunulmadığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; bulgunun gereğinin yerine getirileceği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak; Kamu İdaresi bulgu konusunda gereken özenin gösterileceğini bildirmekle birlikte takip eden denetimlerde ilgili yıllara ait Performans Programının hazırlanıp hazırlanmadığı izlenecektir.

C. Faaliyet Raporunun Değerlendirilmesi

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

D. Faaliyet Sonuçlarının Ölçülmesi Ve Değerlendirilmesi

BULGU 2: Veri Kayıt Sisteminin Kurulmaması

Kamu idareleri için Stratejik Planlama Kılavuzuna göre faaliyet raporunun yayımlanmasından önce idarenin yıl boyunca gerçekleştirdiği faaliyetleri düzenli olarak izlemesi ve hedefler temelinde performansını ölçüyor olması gerekmektedir. Veri kayıt sistemi bir performans hedefi veya göstergeye yönelik tüm performans bilgisinin toplandığı, analiz edildiği ve üretildiği sürecin tamamıdır. Herhangi bir performans hedefi veya göstergeye ilişkin gerçekleşmenin ölçülmesi ve raporlanabilmesi için bu ölçümün nasıl yapılacağı belirlenmiş olması gerekir.

İdarenin, faaliyet sonuçları hakkında raporlama yaparken stratejik plan uygulamasının sistematik olarak takip edilmesini, uygulama sonuçlarının amaç ve hedeflere kıyasla ölçülmesini ve belirli periyodlarla raporlanmasını sağlayan önceden tanımlanmış bir izleme ve değerlendirme sistemi kurmadığı görülmüştür.

Performans bilgisinin raporlanmasında kullanılan sistemlerin değerlendirilmesinde bu sistemlerin tam ve doğru veri üretip üretmediği, veri sistemlerinin güvenilirliği, veri sistemleri üzerinde etkin ve risklere uygun iç kontroller oluşturup oluşturmadığı, kamuoyuna ve İl Genel Meclisine veri sistemlerinin niteliği ve zafiyetleri hakkında bilgi sunup sunmadığı hususları, kayıtlı ve kontrol altında bir veri sistemi kurulmadığından gözlemlenememiştir.

Kamu idaresi cevabında; bulgunun gereğinin yerine getirileceği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak; Kamu İdaresi bulgu konusunda gereken özenin gösterileceğini bildirmekle birlikte takip eden denetimlerde İdarenin, faaliyet sonuçları hakkında raporlama yaparken stratejik plan uygulamasının sistematik olarak takip edilmesini, uygulama sonuçlarının amaç ve hedeflere kıyasla ölçülmesini ve belirli periyodlarla raporlanmasını sağlayan önceden tanımlanmış bir izleme ve değerlendirme sistemi kurup kurmadığı izlenecektir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>

